☛ Po konfiskaciji druga izdaja. ☚

SLOVENEC

Štev. 53. POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKI NAROD. Leto XXXII.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2. (vhod čez dvorišče nad tiskarno).
Z uredn i k om je mogoče govoriti le od 10.—12. ure dopoldne.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona štev. 74.

V Ljubljani, v soboto, 5. marca 1904.

Izhaja vsak dan, izvzemši nedelje in praznike, ob polu 6. uri popoldne. — Velja po pošti prejeman: za celo leto 26 K, za polovico leta 13 K, za četrt leta 6·50 K, za 1 mesec 2 K 20 h. V upravništvu prejeman: za celo leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrt leta 5 K, za 1 mesec 1 K 70 h.
Za pošiljanje v Ljubljani na dom je dostavnine 20 h. — Plačuje se vnaprej.

Upravništvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 2.
Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Inserati se računajo enostopna petitvrsta (dolžina 72 milimetrov) za enkrat 13 h, za dvakrat 11 h, za trikrat 9 h, za več kot trikrat 8 h.
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. — Pri večkratnem objavljenju primeren popust.
Upravniškega telefona štev. 188.

Nadomestna volitev za deželni zbor

v kranjsko-loško-tržiškem volivnem okraju.

Na podlagi iz volivnega okraja došlih informacij in izraženih željâ se je podpisani odbor v svoji včerajšnji seji soglasno izrekel za kandidaturo gospoda

Franc Demšarja,

župana v Selcih.

V Ljubljani, dné 5. marca 1904.

Osrednji volilni odbor

katoliško-narodne stranke.

Resna beseda c. kr. orožnikom.

(Iz poslanskih krogov.)

Žandarji so važni državni uslužbenci. Nalagajo se jim v informacijskem oziru od politiške oblasti celo posli, ki daleč presegajo njihovo navadno izobrazbo in razboritost. Vsled tega nastane mnogo nepotrebnih konfliktov. A če se danes obračamo na žandarsko poveljništvo, nas pri tem ne vodi ozir na nedostatek, ker dobro vemo, da ta stvar ni odvisna od njega. Pač pa nas sili k odkritemu javnemu apelu neki drugi, od dne do dne hujši nered v delovanju orožnikov po naši deželi. Pritožb smo v tem oziru prejeli že nebrojno; čakali smo in čakali, da se morda kaj izpremeni, a razmere so čimdalje bolj neznosne. In zato ne moremo več molčati.

Žandarji so v prvi vrsti organ javnega varstva. Kot taki so podrejeni okrajnim glavarstvom in torej končno ministrstvu za notranje posle. Na pomoč pa morajo tudi biti občinskim odborom, zlasti županom. Njihova služba je težka, odgovorna, nevarna. Vojaki so, živeči med ljudstvom. Zato je pa tembolj potrebno, da si ohranijo potrebno zaupanje in spoštovanje. Živeti morajo vsled tega svoji službi in nikomur drugemu. Strogo bi se morali ogibati vsega, kar opravičeno žali ljudsko prepričanje in njegovo vest. Boji političkih strank, ki se na temelju ustave pravično in postavno kosajo med se boj, ne smejo potegniti v svoj šum žandarjev, sicer mora trpeti njihova služba. Vojak ne sme politikovati v tem oziru; žandar tudi ne.

Pri nas je pa to popolnoma drugače. Žandarji na Kranjskem so v veliki večini znani pristaši liberalne stranke. Kraji, kjer razen morda učitelja ni liberalca, imajo žandarje, ki naročajo in berejo »Narod«, kar je v očitno pohujšanje. Ta list je — tako se splošno govori — organ žandarjev. Trdi se celo, da žandarji dopisujejo vanj. Žandarsko poveljništvo naj pomisli, da v naši deželi dobre štiri petine vsega prebivalstva zaničuje ta list in se pohujšuje nad vsakim, ki je naročen nanj, kot cerkvi in veri sovražnim človekom. Ne bomo govorili o tem, koliko je ta čut upravičen, samo to pravimo, da naj iz tega dejstva poveljništvo izvede tiste posledice, ki so potrebne, da se napravi red.

Zaključeno.

Ljudski zastopniki bodo brezozirno razkrili vse rane tudi v tem oziru na pristojnih mestih, če se z odločnim nastopom ne odpravi nered, ki danes vlada med kranjskimi žandarji.

Naj se razume naša resna beseda. Mi nočemo iz žandarjev kakih agitatorjev katerikoli stranki, marveč objektivnih, državi in njenim zakonom zvestih mož, ki ne žalijo ljudske vesti in ne dajejo povoda javnemu pohujšanju.

Pisma iz Srbije.

Belgrad, 1. marca.

Proslava stoletnice prvega vstanka. — Kralj Peter o današnjem času. — Skupščina. — Knez Arzen na Ruskem. — Omladina. — Srbi in Bolgari. — Zarotniki. — Diplomatje. — Blagostanje Turčije.

Prvi dan proslave stoletnice prvega srbskega vstanka za osvobojenje l. 1804 je minol z običajnimi slavnostmi za take prilike; a bile so toliko pomenljivejše, v kolikor je pomenljivejši povod. Temni oblaki, ki preté tudi Srbiji, so vplivali tudi na slavnost. Tukaj namreč se bojé, da bode moral narod braniti ono svobodo in nezavisnost, ki so jo s krvavimi žrtvami pred 100 leti priborili naši slavni stari očetje, ne da bi bili te svobode deležni vsi Srbi zunaj meje.

O načrtih Avstrije na Balkanu se tukaj širijo prav senzačna poročila, ki vzbujajo nad narodom veliko nemirnost. Ta fantastična poročila, ki so večinoma neutemeljena, pa dobivajo hrane tudi v grozničevi spremi Srbije, ki se trudi, da je pripravljena za vse slučaje.

Kako tukaj sodijo v merodajnih krogih o razmerah, more se najbolje razvideti iz zdravic, ki sta jih na dvoru govorila kralj Peter in predsednik narodne skupščine.

Kralj Peter je vzdignil čašo za srečo in napredek svobodne Srbije ter rekel mej drugim:

»Časi so resni. Treba je mnogo poguma, samozatajevanja, a največ še modrosti, da se ohrani draga pridobitev tolikih rodov Srbije in svoboda njena. Pred zgodovino in pred spominom na naše dede sem jaz sam kot kralj odgovoren in pa moja kraljevska vlada za vse zlorabe, ki se bodo zgodile za svobodo te zemlje. Čuvajmo dragocenost, ki so jo nam zapustili naši dedje, ne dajmo, da se draga pridobitev tolikih rodov sploh s čim ne oskruni.«

Kralj je te besede govoril narodu iz duše. Narod bode vse storil, da ohrani to, kar so mu zapustili očetje, ker dobro vé, da je težje pridobljeno ohraniti, nego pridobiti. Voljo narodovo je manifestovala narodna skupščina po svojem predsedniku, ki je odgovarjal na kraljevo zdravico. Izjavil je, da hočejo narodni poslanci po vzgledih iz junaške borbe pred sto leti vse žrtvovati, da se ohrani to, kar je pridob-

LISTEK.

Dve krčmi.

Francoski spisal Alphonse Daudet.

Nekega vročega julijskega popoldneva sem šel iz Nimesa. Kakor daleč je oko segalo, se je vila prašna cesta med oljkami in hrasti, in solnce je preplavljalo celo pod nebje s svojim srebrnim žarom. Ne enega hladnega prostorčka, ne ene sapice ni bilo. Okrog in okrog le vroči zrak in čisto cvrčanje čričkov.

Tako sem hodil popolnoma sam celi dve uri, ko sem zagledal naenkrat skupino hiš: poštno postajo St. Vincent, kjer so se konji menjali, pet do šest kmetij, velike skednje z rdečimi strehami, prazno korito v sredi redkega smokvinega grmovja in konec vasi na obeh straneh krčmo.

Ginljivo je bilo videti ti dve različni sosedni krčmi. Ena, veliko novo poslopje polno življenja in nemira, z odprtimi vrati, je bila poštna postaja. Pred njo je stal poštni voz. Konje, od katerih se je vzdigala sopara, so razpregli, potniki so stopili z voza in pili v naglici v senci zida na cesti svojo pijačo. Na dvorišču stoje tesno skupaj mule in vozovi, vozniki spé v skednju in čakajo na hladni večer. Znotraj kričijo in kolnejo, bijejo ob mizo, kozarci žvenketajo in ves ta krik premore veselo petje.

Druga krčma pa je stala v globokem molku, kakor bi bilo vse v njej izumrlo. Na pragu je rastla trava, okna so bila razbita, nad vrati je visela rjava trnjeva vejica in stopnjice so bile zakrpane . . . Vse to je bilo tako ubožno, da je bilo gotovo delo usmiljenja, tja notri iti in kak požirek izpiti. — — —

Vstopil sem in našel dolgo dvorano pusto in temno. Par vegastih miz, na katerih so stali prašni kozarci, razbit biljard, rmena zofa, stara miza za blagajničarko. In muhe! Nikdar jih še nisem toliko videl: na stropu, na šipah, na kozarcih . . . Ko sem odprl vrata, so začele brenčati, da se mi je zdelo, kakor bi bil stopil v bučelnjak.

Tam v kotu dvorane je stala, naslonjena ob šipe, ženska, in gledala pazljivo ven. Zaklical sem dvakrat:

„Hoj, krčmarica!“

Obrnila se je počasi in mi pokazala žalosten, razoran, rjav kmetiški obraz. Vendar še ni mogla biti zelo stara, solze so jo storile velo.

„Česa želite?“ je vprašala in si obrisala oči.

„Malo bi se rad odpočil in nekaj pil . .“

Pogledala me je začudeno, ne da bi se premaknila, kakor bi ne razumela.

„Ni-li tu krčma?“

„No, da, seveda je krčma . . . Pa zakaj ne greste tja, kakor drugi? Tam je veliko prijetnejše . . .“

„Meni se zdi preveselo . . . . Ostanem rajši tu.“

In ne da bi pričakoval njenega odgovora, sem se vsedel k mizi.

Ko se je tako prepričala, da sem resnico govoril, je začela krčmarica semintja letati, odpirala miznice, tresla steklenice, brisala kozarce in odganjala muhe . . . Videlo se ji je, da je gost tukaj redka prikazen. Včasih je ubožica obstala in se prijela za glavo, kakor bi obupala, da bi mogla gotova biti.

Potem je šla v zadnjo sobo, in slišal sem jo z velikimi skledami ropotati, ključavnice odpirati in po omari kruh iskati, prah brisati in krožnike umivati. Od časa do časa globok vzdih, težko potlačen jok . .

Ko je četrt ure tako delala, je stal krožnik z rozinami, kakor kamen trd kruh in steklenica vina pred menoj.

„Prosim, vzemite,“ je reklo to čudno bitje in šlo hitro na svoj stari prostor k oknu.

Med pitjem sem jo skušal za pogovor pridobiti.

„Vi imate tu gotovo redke goste, ljuba žena, ni res?“

„O, moj Bog, nikoli . . . Ko smo bili še sami v vasi, da, tedaj je bilo drugače. Konje so pri nas menjavali, lovci so pri nas jedli po račjem lovu, vozniki so celo leto k nam prihajali . . . Ko so se pa sosedje tam naselili, smo vse izgubili. Ljudje gredo zdaj rajši tja. Pri nas jim je prežalostno . . . No, naša hiša tudi res ni lepo bivališče. Jaz nisem lepa, sem bolna, moja otroka sta umrla . . . in tam je vedno veselo. Tam ima krčmar lepo ženo, s čipkami in trojno zlato verižico okoli vratu. Postiljon, njen dobri znanec, ji vozi pošto. Poleg tega cela truma klepetulj za postrežbo . . . Seveda ima zato polno gostov. Vsi mladi ljudje iz okolice prihajajo k njej in vozniki poljajo daleč okoli, samo da bi k njej prišli . . . In jaz, jaz sedim tu cele dolge dneve brez človeka in ginem.

Rekla je to v lahkem glasu, s čelom še vedno na šipo naslonjena. Gotovo je bilo v nasprotni krčmi kaj, s čimur so se njene misli pečale.

ljenega, da se razvije, kar je zasnovano, da se dovrši, kar je započeto.

To so vsekakor značilne izjave, iz katerih se dá videti, da so balkanski narodi pripravljeni boriti se na življenje in smrt za samostalnost.

Bratu kralja Petra, knezu Arsenu, so v Rusiji izkazali veliko čast. Car mu je rekel pri avdijenci, da zna ceniti njegov vstop v rusko armado v tem resnem trenotku. Kneza je sprejela tudi carica mati, ki mu je izjavila svojo veliko radost, da vstopi v rusko armado ter mu želela sreten pot in uspeh na bojišču. Na dvoru so ga sprejeli s častjo, s kojo sprejemajo člane vladarskih hiš. Srbski min. predsednik, general Grujić, je brzojavil knezu Arsenu povodom stoletnice prvega vstanka. Knez je odgovoril: »Hvala na čestitki. Storiti hočem svojo dolžnost, ako se mi prilika nudi.«

Knez Arsen odide na bojišče z vrhovnim poveljnikom ruske armade, generalom Kuropatkinom, že te dni. Knez pojde s Kuropatkinom do glavnega stana v Mukdenu, potem na konju do reke Jalu, da pravzame poveljništvo I. kozaškega zabajkalskega polka. Tukaj pričakujejo, da se bode knez Arsen odlikoval ter se pokazal vrednega potomca nesmrtnega Kara Gjorgje, kakor se je izkazal v francoskih bojih v Algiru in Tunisu.

Tukajšnja akademska mladina je sklenila, da se aktivno ne udeleži letošnjega makedonskega vstanka, ker bi s tem malo koristila Srbiji in Makedoniji. Le če bi bila sila, pojde k vstašem, toda le z bolgarskimi in grškimi tovariši. Mladina pa je sostavila odbor »Smrti«, da se organizuje ter pripravi, ako bi bilo treba zgrabiti za orožje. Glasilo tega odbora je »Slovanski Jug«. V soboto, 5. marca, odpotuje belgrajska akad. mladina v Sofijo, kjer bode kongres srbskih in bolgarskih dijakov, da se dogovore o skupnem postopanju za svobodo potlačenih kristijanov v Turčiji.

Poročali ste že, da so častniki, ki so se udeležili zarote v Nišu zoper kraljeve morilce, sprejeti v rusko armado. To pa ni res. Niti so se ponudili Rusiji, niti jih je ta sprejela. Častniki, ki so se udeležili zarote proti kralju Aleksandru, niso odstavljeni od dvora in tudi še kmalu ne bodo. Zato se tudi diplomati ne bode še vrnili v Beograd. Tukaj je samo turški poslanik Ibrahim Feli paša.

Narodna skupščina danes prične reševati proračun za tekoče leto. Proračun znaša 89 mil. dinarjev.

Vsi štirje turški konzuli v Srbiji: v Kragujevcu, Nišu, Vranji in Užicu so z vsem osebjem odpuščeni iz službe, ker jih Turčija ne more plačati. Že 7 do 8 mesecev niso dobili niti franka plače. To označuje »blagostanje« turške uprave.

Snuje se tukaj velik arnavtski odbor, ki naj bi zbližal Srbe in Arnavte.

Iz slovanskega sveta.

sl **Iz Prusije.** Zanimiv prispevek k germanizaciji Poljakov v Prusiji je spominski spis, ki ga je pruska vlada podala deželnemu zboru o delavnosti kolonizacijske komisije za l. 1903. Spominski spis hvali uspehe kolonizacijske komisije; svojo zadovoljnost opira na sledeče podatke: L. 1903 se je komisiji ponudilo v nakup 509 posestev in 380 kmetij v splošni izmeri 245 813 ha. Ponudbe se se pomnožile lani za 6872 ha, ali ponudbe iz poljske roke so se zopet zmanjšale. Samo s 14% so se poljske roke udeležile protipoljskega dela. Kolonizacijska komisija je izmed vseh ponudb sprejela za svoje namene le 42 053 ha, za katere je izdala 42 344 mark. Iz tega števila je bilo samo 3067 ha iz rok poljskih. Vobče je komisija kupila od svojega ustanovljenja 228.553 ha za 175 353 mark in sicer 58% sveta iz rok nemških, 42% iz rok poljskih. Le ta delavnost pa hakatistom še ne zadošča; zakaj pruska vlada pripravlja nov kolonizacijski načrt. Zanimivo je, da vrste nasprotnikov te politike rastejo. — Kakor „Wieniec Pszczálka“ poroča, pripravlja pruska vlada zopet nov, zelo nevaren načrt zoper Poljake. Dosedaj je bilo dovoljeno velika posestva razkosati med kmete, in s tem se je marljivo pečal „Bank parcelacyjny“ v Poznanji, ki je na ta način v zadnjih letih veliko poljskih naselbin ustanovil. Sedaj pa pruska vlada namerava izdati postavo, po kateri ne bo dovoljeno brez dovoljenja vlade ustanavljati nove naselbine; samo po sebi se razume, da pruska vlada nikoli ne bo dovolila ustanavljati poljskih naselbin.

sl **Rusini na Ogrskem.** Žalostne so razmere ogrskih Slovakov, a še žalostnejše so ogrskih Rusinov. Zapuščeni so od svojega pomadjarjenega duhovništva in propadajo vedno globlje v sužnost grabežljivih prišlecev. Razmere tega ljudstva so v resnici obupne; pred nekoliko leti so njegove razmere povzročile nekako akcijo, katere namen je bil, rešiti ljudstvo iz krempljev neusmiljenih prišlecev. — Ta akcija, zlasti za Egana, se je vobče smatrala za uspešno. Naenkrat pa je nekoliko rusinskih občin prestopilo k pravoslavni veri, kar je vzbudilo v madjarskih časnikih velik strah. Iskali so povod temu pojavu in razume se, iskali so ga povsod, samo tam ne, kjer tiči, namreč v krivicah, ki se cela desetletja delajo ogrskim Rusinom. Našel se je pa vendar mož, ki je s smelo roko odkril zastor, pokrivajoč vse, s čimur se je grešilo proti ogrskemu ruskemu ljudstvu za liberalne dobe. Deželni poslanec Franc Bužák, v članku „A Ruthenek“, ki je bil objavljen v „Alkotmány“, št. 33 je odkritosrčno izpovedal vse, kako se je ravnalo s tem nesrečnim ljudstvom. Med drugim piše: Usoda ni ravnala z nobenim narodom tako po mačehovsko, kakor z Malorusi. Cela desetletja so bili brez vse zaščite, izdani grabežljivosti iz Galicije prišlih židov. Le-ti so se takorekoč pasli na njem. Oblasti ne le, da so te nepristojnosti prezirale, ampak so celo še ustrezale koristolovju židov. Življenje ubogega maloruskega ljudstva ni bilo več niti življenje, ampak trpljenje. Končno po dolgem času je oko vlade obstalo na njem, vlada ga je šla braniti in uprizorila je takozvano „vidjecko akcijo“. Ta akcija je že v začetku vzbudila velik strah med židi, zakaj videli so svoje koristi v nevarnosti in hitro so vpeljali protiakcijo. In židovstvo je doseglo to, da je cela akcija onemogla. To se je zgodilo tem ložje, ker cela akcija je zbog neznanja krajnih razmer slonela na napačni podlagi. Od grofa Schönborna za 4 krone najeto zemljo je erar razdelil ljudstvu po 12—14 20—24 K, celo ničvreden svet za višjo ceno, nego ga je erar najel od gospode! Za davčne ostanke, katerih ni bilo mogoče dobiti od ljudstva, je erar milostljivo podelil podaljšanje, tako, da jih je ljudstvo moglo tekom 10 let plačati. Dozdaj je le žid z rusinskim ljudstvom sleparil, sedaj tako dela tudi erar. Doslej je bilo ljudstvo suženj le židu, a sedaj je postalo suženj madjarske države. Položaj maloruskega ljudstva vsled te akcije se ni zbolj šal, ampak še bolj shujšal. Malorus je že zgubil vso vero in upanje v boljše čase. Dozdaj je upal, da mu bode država pomagala, a sedaj vidi, da se je goljufal v svoji nadi. Ogrska država mu je nehala biti avtoriteta. Avtoriteta mu je žid, ker vidi, da žid more delati brez kazni vse, kar se mu poljubi.

Koroške novice.

k **Koroške šole — ponemčevalnice.** S Koroškega se nam piše: Nedavno ste objavili članek s Koroškega, ki se je dotaknil najhujše rane, iz katere krvavi koroški Slovenec —, naše šole. Gre se namreč za željo okrajnega šolskega sveta v Celovcu, po kateri bi morali tudi kateheti od III. razreda naprej podučevati krščanski nauk samo nemški. Stvar je zelo resna, ter jamči, do kake predrznosti so se že povspeli oholi naši sovražniki. Istina je, da je v neki slovenski vasi ne daleč od Celovca sklenil nemškutarski krajni šolski svet, da se mora tudi katehet ravnati po nemškem učnem jeziku. Ker se katehet ni udal, je stvar prišla pred celovški okrajni šolski svet in celo pred ordinarijat, ki seveda tej želji ni ugodil. Iz tega razvidimo, kako dosledno, korak za korakom, stopa sovražnik naprej ter uničuje slovenski živelj. Najbolj mu streže šola. Le pomislite: V popolnoma slovenskih krajih se podučuje od II. razreda naprej samo nemški, slovenščini je odmerjeno samo par uric na teden —, to so „utrakvistične“ šole! Sedaj, po 30 letih, je cela občina povsem ponemčena, občinski zastop nemškutarski, krajni šolski svet cvet vse nemškutarije. Nič ni lažje kakor skleniti: Naša šola ni več utrakvistična ampak nemška, ni več treba slovenskih ur, ne slovenščine zmožnega učitelja. Tako se ubogo ljudstvo polagoma odtuji svojemu narodu; ne da bi slutilo, pride sovražniku v kremplje. Če ne verujete, pa pridite in se prepričajte. Priprosti kmet te bo — boljšega gospoda — pozdravil nemški; začneš govoriti ž njim, ne bo samo vsaka druga beseda, ampak celi stavki nemški, povprašaš, kaj čita, boš zvedel, da nič, ali pa »Bauern-Zeitung« in »Štajerca«; če ga vspodbujaš, naj ne pozabi slovenske matere — bo otožno molčal ali pa nekaj obljubil, česar gotovo ne izpolni . . . Se trideset let in marsikje ne boš več slišal slovenske govorice, kjer se sedaj še goji, okoli domače peči in pri božji službi v cerkvi. Vsega tega je kriva — nova šola, ali prav za prav sedanji šol. zistem.

Štajerske novice.

s **Celjsko pevsko društvo.** V nedeljo dne 13 sušca 1904, v veliki dvorani „Narodnega doma“ v Celju: »Legijonarji«. Narodna igra iz Napoleonovih časov. V štirih dejanjih spisal Fran Govekar, uglasbil Viktor Parma. Pri predstavi sodeluje moški pevski zbor »Celjskega pevskega društva“ in »Slov. delavsk. podp. društva v Celju“ ter pomnožen orkester celjske narodne godbe. Blagajnica je odprta od 3. do 4. ure popoldne in ob pol 7. uri zvečer. Začetek točno ob pol 8. uri. Vstopnina: Sedeži v pritličju 1.—2 vrste: 3 K, od 3.—7. vrste 2 K, od 8—10. vrste K 1·50, naprej K 1·20. — Sedeži na balkonu K 1·50, stojišča v pritličju 80 vin., stojišča na balkonu 60 vin., dijaške in vojaške vstopnice 50 vin. Vstopnice ima v predprodaji trgovina Dragotin Hribar-ja.

š **Vinogradniški shod.** Sedminek Jožef ki je v širjem odboru vinogradnikov, kateri sklicujejo splošni shod vinogradnikov v Maribor, ni vinogradnik ter nima vinograda. Po svojem poklicu je nemčurski kramar pri sv. Lenartu v Slov. gor., ter kupuje semtertje tudi jajca in kuretino. Drugih zaslug za vinogradništvo nima, kakor da je župan „spufanega“ trga v sredi Slovenskih goric in da spije kupico dobrega slovenskega vinčka, ker so bili Slovenci lenarškega okraja tako neumni, da so mu popustili 25% in še več odstotkov denarja, ki so ga imeli v „foršuskasi«.

š **V slovenskem Kozjem nemškolutrovski odvetnik, ki slovensko ne zna.** Tekom tega meseca ima se pri nas naseliti novi odvetnik dr. Zirngast, bivši koncipijent pri nemškem advokatu v Slovenjem Gradcu. Čudno se nam zdi, da si upa tam ž priti v naš, popolnoma slovenski in izključno katoliški okraj kruha iskat. On Nemec od pet do glave in potem še odpadnik od katoliške vere — lutrovec! Da slovenski ne zna, priznal je sam leta 1898, pri neki razpravi pred c. kr. okrajnim sodiščem v Konjicah. Njegov oče, tedanji nadučitelj v Vitanji, tožil je sedem slovenskih udov krajnega šolskega sveta vitanjskega zaradi razžaljenja časti pri omenjenem sodišču. Iz trte zvite tožbe prišel je zagovarjat mesto svojega očeta dr. Zirngast. Razprava vršila se je pred dr. Počekom. Sodnik vpraša zatožence in ti dajo svoje izjave slovensko. Nato popraša sodnik dr. Zirngasta po nemško, kaj ima k temu pripomniti. A on se bahato in samozavestno otepeže, da ne razume slovensko, in naj se mu raztolmači, kar so obtoženci govorili. Pa dobro jo je skupil. »Ali bom Vam jaz tukaj tolmač, če katerega potrebujete, pa si ga sami najmite«, zavrne ga g. sodnik in razprava se je dalje vršila in končala s tem, da so bili vsi zatoženci oproščeni. — Vprašamo pa, da li se je gosp. dr. Zirngast v Slovenjem Gradcu privadil slovenščine, da li mu že bolj diši, kakor nekdaj? Zelo dvomimo! Med tem časom je iz ljubezni do matere Germanije zatajil vero svojih očetov, postal je lutrovec. Dši mu le slovenski kruh, drugače pa je nasprotnik naše vere in narodnosti, kakor slišimo iz Slovenjega Gradca. Ne bode mu mogel pomagati Gosslethov uslužbenec, znani kozjanski teror st. ki mu je zadnjič, ko je prišel v Kozje na ogled, isto ponoči izkazoval in ga tudi prenočil. — Tudi »Südmark« ga bo težko rešila.

Vipavske novice.

v **Sv. Matija** nam je prinesel mraz; v nedeljo večer in ponedeljek je prav pošteno snežilo.

v **Uradne ure** pri sodniji ob delavnikih so: od 8—12 ure opld. in od 2—6 ure zvečer. Toliko na znanje tistemu, ki je večinoma rad zadnji in prvi.

v **„Edinega kmetskega poslanca“** že od občinskih volitev sem nismo nič videli v Vipavi; mogoče ga kmalo vidimo na bojišču, pa ne na rusko japonskem, marveč v vipavskem »Port Arturju«.

v **Voda** je letos nič manj kot petkrat izstopila in oreplavila polje.

v **Vipavski trg** ima 9 gostiln in en hotel; pa se še kateremu človeku pripeti, da mora na cesti „prenočiti“.

v **Dopisovalnica „Slov. Naroda“** je gotovo pri nas v Vipavi od h. št. 1 do **90** naprej; ali pa od 261 do 90 nazaj.

v **Očka Hrovatin** tako radi hodijo na lov na divje race, da se jim kar srce smeje. Saj imajo čas sedaj, ko so vse »imenitne

Dalje v prilogi I.

Naenkrat je nastal na oni strani ceste velik nemir. Poštni voz se je odpeljal, velik oblak prahu vzdigajoč. Slišalo se je pokanje bičev, postiljon je trobil v rog, dekleta so letala pred vrata in klicala: „Z Bogom! Z Bogom!“ In zopet se je slišalo prejšnje petje, glasnejše, kakor vse drugo.

Pri teh glasovih se je stresla krčmarica po celem telesu, se obrnila k meni in rekla tiho:

„Poslušajte, to je moj mož . . nima-li lepega glasu?“

Pogledal sem jo ves začuden.

„Kako, Vaš mož . . . . Zahaja li tudi tja?« . . .

Z žalostnim obrazom mi je rekla udano: „Kaj hočem storiti? Taki so možje, ne morejo videti solz, in jaz jokam vedno od smrti otrok . . . In ta stara koča, kamor ne pride nihče, je tudi prežalostna. In če se moj ubogi Jožef preveč dolgočasi, gre tja in kaj pije, in ker ima lep glas, mora krčmarici vedno kaj zapeti . . . Tiho! . . Zopet začenja!« . . .

In tresoč se stopi k oknu radostna, in solze, ki jo še gršo delajo, tečejo po njenih licih, in tam poje njen Jožef krčmarici . . .

Pisma s pota.

Poljski napisal H. Sienkiewicz.
Posl. Podravski.
(Dalje.)

Med Indijani.

Tudi tukaj so čakale nove tolpe srečelovcev, tako, da so morali pripreči k vlaku več vagonov, kar nam je pobralo več časa. Bila je to zame prava radost, združena z nepričakovano novostjo; v Kotchumu sem namreč prvič videl divje Indijance.

Stopivši iz vagona, zagledam nekoliko korakov od postaje precejšnjo kopico ljudi, ki so tvorili kolo in si nekaj radovedno ogledovali. Povprašam, kaj bi to pomenilo. Odgovoré mi, da so poslanci Siouksov, ki potujejo na vzhod k Grantu ali, kar je bilo verojetnejše, k upravitelju Jove, ali končno h kakemu generalu, zapovedujočemu vojnam okrog Blak Hills. Drugi so trdili, da so ti Indijani povabljeni na razstavo v Filadelfijo. Poiščem svojega Francoza, ki je znal angleški, siouksovski in bogvé še kateri jezik, in oba se napotiva k Indijanom. Sest že ne več mladih bojevnikov je sedelo okrog ognjišča, na katerem je gorelo suho vresje. Obleko so imeli nekoliko iz kož, nekoliko iz sukna, narejeno po evropskem kroju. Na njej so bili našiti gumbi s črkama U. S. (United States), katere jim daje država. Nekateri so imeli razpuščene, ravne, črne in trde lasé; drugi so si zataknili vanje peresa in koščeke trakov ali iskreče se tkanine. Večinoma so bili oboroženi s kentuškimi loki; vsi pa so imeli male sekirice, imenovane „tomahavke“, ter večje ali manjše nože. Nekaterim so viseli ob pasu »skalpi“, to je lasje s kožo odrti z glav sovražnikov; s temi lasmi so imeli okrašene tudi šive pri obleki.

Sedeli so mirno, nepremično in molčé, uprav, kakor bronasti kipi. Obkoljujoča množica jim je bila zelo nenaklonjena, neprestano so se čuli glasovi: „Goddam you! Peste on you!“ in še druge narodne kletvice. Toda pri tej nestrpljivosti belih se je kaj čudno razlikoval mir rdečih bojevnikov. Niso gledali nikogar, niso se čudili ničemur; njih lica so bila mirna, kakor zagloblјena v misli; izraz njihovih oči pa skrajno malomaren, rečem naravnost: apatičen.

Vendar imajo Indijani zelo silne strasti, kakor sploh vsi otroci prirode; toda po mislih Indijanov pokaže samo ženska ali slab moški, ki ni vreden tega imena, kaj se godi v njihovi duši. Pravi vojak se zna premagovati; medtem ko divja v njegovi duši živalska besnost, zna on zreti na svojo žrtev z onim mirnim, nepremičnim pogledom, pr katerem človeku kar kri zastane v žilah. Ko ga sovražniki privežejo vjetega h kolu, da bi ga mučili, ne pokaže bolečin niti z najmanjšim trepetom mišic; nasprotno, še spodbada njih jezo s tem, da jih zmerja ter jim našteva krivice, katere jim je v življenju doprinesel.

Takšni so Indijani. V resnici imajo le malo bojevnikov, ki bi imeli dovolj krepko voljo, da bi v ugodnem slučaju vredno ustrezali višjemu idealu. O Siouksih celo pravijo, da niso tako bojeviti, kakor Apachesi in Comauchesi, prebivajoči na jugu. Naj si že bo temu kakor hoče, vsekako si tudi oni prizadevajo osvojiti si oni stoicizem, ki tvori čudno, prečudno znamenje tega še na pol divjega plemena, katero si je vstvarilo gotove pojme in posebnosti, ki so lastne samo duševno zelo razvitim ljudem.

V vsem tem vendar bojevniki Siouksov niso odgovarjali popolnoma idealu Indijanca, kakršnega sem si ustvaril, čitajoč povesti Coopera, Bellwareja i. dr. Pri bližjem ogledovanju so se mi videli capasti, nenavadno umazani in grdi. Pri tem pa so smrdeli le nekoliko manj od dehorjev, kateri smrad je na srečo premagoval dim palečega se vresja.

posle« izročili v oskrbo svojemu sinu — Tonetu.

v **Liberalci** se boje, da ne bi razpadla stara „hiava« čitalnica. Pa tega se jim je v resnici treba bati, ker čitalnica stoji na jako slabih nogah. Sedanji odbor se trudi, da pridobi kolikor možno m a n j udov.

v **Uradni dnevi** c. kr. okr. glavarstva bodo odslej vsak drugi in zadnji četrtek v mesecu.

Kamniške novice.

Kamniški župan g. Močnik, daleč na okrog znan ne le kot bistroumen, ampak tudi kot jako fino olikan in napreden mož, je to v sredo, dne 2. svečana, v svoji hiši dokazal nekemu graškemu agentu. Ta pa menda ni dolžan ostal primernega odgovora. Kaj si morajo vendar misliti tujci o napredno-liberalni uljudnosti!

I. okrajna hranilnica in posojilnica v Kamniku je član »Gosp. zveze« v Ljubljani, koja je pri njej izvršila natančno revizijo. Udeleženci so zelo radovedni, kako se je revizija končala.

V kovačnici zloglasnih dopisov iz Kamnika »Slov. Narodu« se je pripetila enemu izmed treh mlečnozobih mladeničev nesreča, zato sedaj miruje, pa tudi ponesrečenec molči kakor zid in z njim njegova domišljava sodruga. Naravno, saj sta izgubila svojega mecena. O blažen spomin na polne litrčke in vrčke!

Prodajo „Slovenca“ je prevzela v svoji prodajalni obče spoštovana tvrdka S u b e l j - K u m e r na Glavnem trgu v Kamniku. »Slovenec« se dobro razpečava.

Jeseniške novice.

j **Strah in trepet** pred »zmajem« z Mirce še ni ponehal. Damoklejev meč še visi nad Jesenicami. Nevarnost, da Mirca podsuje vas, še ni odstranjena. Škarpe ne zidajo še in pilotov še ne zabijajo. Sicer pa to ne bo odvrnilo katastrofe, k večjemu zavleklo. — S t a r i J e s e n i č a n i so bili pametni ljudje. Na Mirci niso pustili dreves sekati, ker so se bali, da bi se svet ne začel podirati in bi lepega dne ne prigrmel nad vas. Ni še tako davno, niso niti domačim pustili delati tam ceste. — I n s e d a j? Pride t u j e c, vidi lepo kamenje na Mirci, začne se pogajati, — in dobil je dovoljenje, da sme za malo odškodnino (2000 kron na leto) zgraditi elektr. železnico sredi Mirce, torej tudi veliko drevja posekati, ki je na potu, in da sme celo kamenje lomiti na Mirci. Dne 19. febr. 1903 je bila sklenjena pogodba glede kamnoloma. In korist te pogodbe? Ni še preteklo leto, svet že odjenjuje in česar so se bali in pametno obvarovali stari Jeseničani, doživeti zna sedanji rod. — K a j j e s p o g o d b o? Ali ni bilo sklenjeno, da se sme kamenje lomiti l e o d v r h a d o l i p o s t o p i n j a h, da ne nastane nevarnost podsipanja? A sedaj kopljejo in lomijo kamenje od spodaj navzgor, da teža od vrha pritiska — in svet tako zgoraj odstopa, ker ni zdolaj zadosti podpore. Dalje ali ni v pogodbi rečeno, da se ne sme streljati z d i n a m i t o m? A sedaj poka in stresa kot tam pred Port Arturjem, in n i k o g a r n i, k i b i s e t e m u u s t a v i l.

j **Občinska seja** bo v nedeljo, 6. marca, ob 9. dop. Na dnevnem redu ni vprašanja, kaj naj se ukrene, da se prepreči nevarnost, ki preti Jesenicam z Mirce. Seja je javna. Pristop je vsakemu občanu dovoljen. Pridite poslušat, kakšni možje sede v odboru, morda kdo interpelira župana zaradi Mirce. Kdor ne zna nemški, pa naj le doma ostane, ne bo desti »prefitiral«, zakaj; kar je bolj imenitnega, obravnava se v n e m š k e m j e z i k u. Bog živi tak odbor! Ali ne?

j **Poslovil** se je od nas ta teden učitelj Frančišek Rant. Bil je dober učitelj, vesten v spolnovanju svojih stanovskih dolžnostih — sicer pa kot »učitelja« zaupnik in močna tukajšnja opora narodno-napredne ali nemškutarsko-liberalne stranke ter zvest, a skrit »Narodov« sotrudnik. Želimo mu, naj bi na svojem novem mestu kot načučitelj chranil vse lastnosti dobrega učitelja, liberalno menažo pa naj bi vrgel za plot!

j **Zločince,** ki so v nedeljo večer posestniku Goznika oropali nad 250 kron, so že dobili. Bil je frizerjev pomočnik z dvema tovarišema, ki so ukradeni denar takoj po pošti poslali domov — pa so jih ravno pri tem zasačili.

j **Nova pesem.** Vlč. g. župnik Aljaž je zložil Gregorčičevo »Ujetega ptiča tožbo« za moški zbor in jo poklonil moškemu jeseniškemu zboru katol. delav. društva na Jesenicah, ki jo bo pel pri eni prihodnjih veselic. Bog živi znanega in priljubljenega skladatelja!

j **Iz Javornika.** Z a k a j s e z i d a z e l o d r a g a n o v a š o l a n a K o r o š k i B e l i? Zanimivo je, kako sta odgovorila na to vprašanje dva liberalca, ki sta v občinskem odboru. Rekla sta: »Zato, da ne bomo ostali taki »buteljni« in »troteljni«, kakor smo bili dosedaj.« Mi pa bi si drznili trditi, da liberalcev tudi nova šola ne bo ozdravila, ker j m j e ž e z a s t a r a n a in z žganjem zalita. — D e l a v c e m v n o v i t o v a r n i s e š e z m i r o m p r i p e t i k a k a m a l a n e s r e č a v s l e d p r e m a j h n i h p r o s t o r o v. Vodstvo se izgovarja, da delavci premalo pazijo. Kako bo revež pazil, če se s težo v rokah nima kam obrniti. Vodstvo naj bi bolj pazilo takrat, ko j e s t a v i l o p r e v e č s t r o j e v v n o v o t o v a r n o. — D e l a v e c j e m r t e v s t r o j, tako mislijo mnogi nižji uradniki, ki so jo primahali iz nemškega rajha jest kranjski kruh. Mi prav resno svetujemo nekaterim uradnikom in nadzornikom, naj lepo ravnajo z delavcem, če jim je pokoren in zvest v svojem delu; sicer bomo začeli navajati imena, da bosta zvedela tudi gg. ravnatelja.

j **Občni zbor hranilnice in posojilnice na Jesenicah** se ne bo vršil v nedeljo, 6. t. m., kakor je bilo že naznanjeno, marveč šele na c v e t n o n e d e l j o, d n e 27. s u š c a pop., ob 3. uri v župnišču, tako smo brali na vabilu, ki smo ga te dni dobili v roke.

j **Predaval** bo v n e d e l j o, 6. t. m., zvečer ob 8. uri v katol. delavskem društvu n a S a v i g. d r. E v g e n L a m p è iz Ljubljane o v p l i v u s e d a n j e v o j s k e n a n a r o d n o g o s p o d a r s t v o. Ker bo predavanje zelo zanimivo, vabimo k obilni udeležbi vse člane in prijatelje društva.

j **Na Jesenice naj pridejo** liberalni odborniki trgovske zbornice iz Ljubljane, ki so se pri zadnji svoji seji dali vpreči v Luckmannov voz. Tukaj se bodo učili, kako sladko je nositi breme nemškega kapitala. Tudi Jeseničani bomo vedeli hvalo peti slavnim liberalcem za to, da so se celo v trgovski zbornici zvezali z Nemci.

j **Nemško se govori** pri sejah našega občinskega odbora, ker g. Luckmann tako hoče. Žalostno, pa resnično. Slavni naprednjaki „Narodove“ garde, Trevn, Guštin in tovariši, kje imate jezike?! Ali ste morebiti gluhi, kadar sedite v občinski seji!? O, ta zveza Schwegel-Tavčar!

j **S Hrušice.** Roke in kosti je polomilo pretekli teden nekemu delavcu v tunelu. Ležal je revež tam na tleh, dokler niso prišli ponj z nosilnico, ker ga vlakovodja ni hotel vzeti na vlak, ki je ravno peljal iz tunela. — Sploh se delavci vedno bolj pritožujejo, kako neusmiljeno in nečloveško se postopa z njimi pri tunelu. Zato se tako pogosto menjavajo. Pomnijo naj prizadeti faktorji, da so delavci tudi ljudje. — Jud Jetra David na Hrušici in luteranec Pučegl na Savi točita žganje, da se kar kadi. Svetujemo orožnikom, naj večkrat obiščejo te slavne „oštarije.“

j **Napad** Dva doslej še neznana zločinca sta 28. febr. ob 10. uri napadla na cesti posestnika Goznika iz Jesenice, ko se je vračal s Hrušice domov. Vzela sta mu 254 kron.

j **Snega** je danes padlo nad pol metra. Pri sv. Križu in na rovtih so veliki zameti. Dobili smo drugo zimo, ki zna biti hujša nego je bila prva.

j **Samo „Narod“** s svojim blatom nas more še rešiti; takih mislij je tukajšnji posestnik in kmet Janez Legat, po domače Rajmund. Zato prihaja „Slov. Narod“ v njegovo hišo! Slava takemu kmetu, kajne gospod Malovrh!

Loške novice.

l **G. Anton Cadež**, dosedanji katehet v nunski zunanji šoli, se je v ponedeljek dopoldan od nas poslovil. Štiri leta in nekaj čez je s požrtvovalnostjo in tudi s pridom poučeval žensko mladež in vodil dekliško Marijino družbo. Kar ga je posebno priporočalo, je bila njegova nepristranost. Do gosposkih in preprostih otrok je bil enako pravičen. Zato smo ga spoštovali. Ostane nam v hvaležnem spominu.

l **G. Peter Janec** je prišel na njegovo mesto in takoj v torek nastopil svojo službo. Zadnjega pol leta je služboval kot kapelan v Starem Trgu pri Poljanah v Belokrajini.

l **Na kolodvoru Trata** so nekam čudne razmere. To veste, da prihaja na ta kolodvor vsak dan vagone cementa, katerega potem tujci prevažajo v Podbrdo. Ti vozniki bi morali cement sami nakladiti, zakaj podjetništvo za kako nakladanje železnici nič ne plačuje. V istini pa vendarle že nekaj časa sem to delo izvršujejo železniški uslužbenci. G. M., magaciner, (načelnik skladišča), se je namreč kar na svojo roko pogodil s podjetnikom tujcem, da bo to delo izročil svojim delavcem, če plača od vagona 3 K. Železniški uslužbenci zdaj res nakladajo, a dobe od vagona le 1 K, zadnji teden 1·20 K. Drugo gre v žep g. M. To pa našim voznikom iz Loke in okolice ni in ne more biti po volji. Blago, ki ga prihajajo iskat, morajo povsem sami nakladati, dasi jim je železnica dolžna pomagati. Zraven morajo pa še dolgo tudi čakati. Delavci pri železnici to spoznavajo, in zadnjič je eden njih, imenom U l č a r, zgoraj imenovanemu liberalnemu uradniku to kar v obraz povedal. V priznanje je moral od dela. — Prosimo g. šefa postaje, — ki ga poznamo kot vestnega moža, naj zadevo preišče in nered odpravi. Prepriča naj se na lastne oči, povpraša naj dotične delavce, posebej še Ulčarja, ki mu bo rad vse natančno razjasnil.

l **Struga Žabnice** med Lipico in Godeščami je zdaj iztrebljena. Čas je bil. Krog 1000 voz gramoza jim je voda polagoma nanosila; 14 dni so vozili Godeščani, da so ga na svoji strani proč spravili. Na strani proti Lipici bo pa tudi dalo toliko dela.

l **Pisma.** Nekdo si napravlja veselje, da pošilja v gotove hiše na Suhi pikra, zbadljiva pisma. Pa bil naj bi vsaj toliko olikan, da bi prilepljal znamke za šest vinarjev, ne pa le pet. Zakaj vé naj, da mi adresatje za to po sedem vinarjev kazni plačujemo. Še boljše pa bo, če ta nenovi šport kar opusti.

l **Sneg** smo dobili začetkom tedna, a naglo kopni. Falbov naslednik, vremenski prerok g. Kregar, pa nam napoveduje, da bo še drugi padel, preden ta odrine. — Bomo le videli, če se ne moti tudi on po Falbovo.

l **Pot mimo Kamnitnika** postaja nevarna. Ob tej poti nasipajo zdrobljeno kamenje, ki ga je vedno več, tako da se zmiraj bolj vali na cesto. Posestniki mejaši iz mesta so zahtevali, da podjetništvo napravi okrog zid zaradi varnosti. Pr farški župan je pa pri tej pametni zahtevi stal na strani podjetništva, ki je ugovarjalo zahtevi. — Da bo kaj prostora za spravljanje nasutega kamenja, je podjetništvo kupilo v bližini nekaj njiv in jam. Tudi pri tej priložnosti je pri enem posestniku pokazal prifarški župan, da raje »vleče« s tujci, kakor pa z domačini.

l **Na drevesu se je streznil.** »En glažek al' pa dva, to nam korajžo da«, je pel pred nekaterimi dnevi vinski bratec z Bukovega vrha, ko jo je pobiral iz Loke skozi Bodovlje proti svojemu domu. Ko je tako dajal duška svoji navdušenosti, se sam s seboj pogovarjal, tuintam tudi pogatega iz spodnjega »štuka« prijazno pozdravil in klobuk ob tla metal, jo je primahal po stezici nad Poljanščico do strmega in globokega plaza, menda je bil kamnolom nasproti Zmincu. Ta plaz je globok petdeset metrov, in prav pod njim teče Poljanščica, tako da se gotovo najde smrt, če ne v kamenji pa v vodi. Ker je steza ozka, in mož ni imel ravnotežja, ga je zaneslo proti plazu. Mož je že padal, in da se ni hitro zavedel svojega položaja, gotovo bi se bil ubil. Pa zgrabil je urno z roko vejo bližnjega drevesa, tal mu je zmanjkalo in bengljal je na veji. Strah, v katerem je bil, mrzli zrak iz vode, ki je šumela pod njim, sta ga streznila, virski duhovi so šli iz glave, nehal je škrata pozdravljati, in jel obupno klicati: »Marija, pomagaj«. Vpitje z nasprotne strani je k sreči slišal I. Perko v Zmincu, tekel hitro na kraj nesreče in našel reveža, ko je na eni roki visel z drevesa. Z nevarnostjo lastnega življenja ga je Perko rešil. Ko je bil pijanček rešen, je zopet pozabil na Mater božjo in škrat se je jel zopet metati iz ust vinskega bratca. Ubogi pijanci!

l **Pozabljena ulica.** Poredneži so hoteli že pred letom pomagati pri izbiranju imen za ulice. Nekega lepega jutra smo videli namreč, da ima večina ulic svoje ime, ki je bilo zapisano na papirju, nabitem v tisti ulici. Sedaj vemo, kje so »mokre ulice«, znana nam je »operna cesta«, »pot do vseučilišča« itd. Eni ulici pa veseljaki niso dali imena, zato so ga pa nehote dali nekaterniki, ki bi se za ulico morali brigati, pa se ne. Pozabili so jo, in dočim so povsod vse popravljali in posipali, te ulice niso. Zato naj se nabije tam, kjer se gre od Stemarjev po bližnici proti lesenemu mostu pred tovarno, tabla z napisom „pozabljena ulica«. Po tej poti je napeljan kanal, a voda dere po sredi ulice. Ker po tej ulici stopa poleti mnogo tujcev, katerim se zdi ovinek po cesti predolg, se bo morala tudi nekoliko popraviti, kakor so se lepo popravile druge.

Novice iz kočevskega okraja.

? **Nekdaj in — sedaj.** Lanski ali predlanski predpust so ribniški liberalci najeli „maškaro“, ki je nosila po trgu polno vrečo z napisom „žlindra«. Prav malo pa bi kmalu letos manjkalo, da niso nekateri začeli po trgu voditi dveh „bab“, pa brez napisov. In vendar bi bil ta „špas“ vsak razumel. Pa klerikalci so bili pametni, in so pustili, da so se tudi letos pustne šeme rekrutirale samo izmed liberalnih vrst! Prav tako!

? »**Gašperinov Francelj**« ali svetnik Višnikar in dr. Šifrer se na čudovit način ujemata. „Gašperinov“ je politik, Šifrer pa medicinec. Kaj ne, kar eden ni, je pa drugi! V politiki verjame Šifrer vse „Gašperinovemu“, „Gašperinov“ pa v medicini vse Šifrerju. Vendar pa se je jel Višnikar nekoliko „puntati“, in noče biti Šifrerju več tako pokoren, kakor je Šifrer njemu. Kakor hitro je „Gašperinov“ obljubil 200 kron za ribniške reveže, jih je takoj tudi Šifrer. Sedaj bi pa Šifrer rad plačal, Višnikar pa noče. In vendar bi bila to edina „medicina“, da se napravi enkrat v „ubožni kasi“ red. Pa ga je Višnikar speljal na lim! Pa še več! Šifrer bi rad plačal, pa mu „Gašperinov“ in njegova družba ne pusti; češ, se nam bo svet smejal, — in Šifrer je „Gašperinovemu“ zopet pokoren — seveda nekoliko nerad! Saj pravimo, povsod se vjemata, samo kadar treba plačati, sta si navskriž!

? **Pa so ga vjeli**! Tega prešmentanega „novičarja iz kočevskega okraja“! „Narod“ (oziroma nekdo izmed konzorcija „prešičarjev“) ga je „pogruntal“. Pravi: „Če ni v Ribnici, je pa v Dobrepoljah!“ Na, pa ga imajo! Sedaj ga bo pa dr. Šifrer tam v Ribnici tožil, kakor je nekoč namignil; Višnikar bi ga rad pa sodil! To bi morali videti nekatere vesele liberalne obraze! Drugi pa skomizgajo z rameni, češ: „Kaj pa, če nas je „Narod“ naredil za „pusta“, ker je prinesel to vest ravno zadnji teden predpustnih šem?“ Na, pa so zopet tam, kjer so bili! „Lisica, lisjak — sta pila tobak, — ko tobaka ni bilo, — sta pila vodó!“ Kar potolažite se, saj vidite povsod enako usodo: pri ribniških liberalcih, pri lisici in lisjaku, in še kje drugje. Če ni tobaka, je pa tudi voda dobra — če ni v Ribnici, je pa v Dobrepoljah. Pa smo „kvit“!

? **Grozno se jeze** v „Narodu“ nekateri ribniški liberalci nad novim trgovcem v Ribnici, nad g. Staretom. Pravijo, da „umazano konkurira“. Sedaj pa poglej, ljubi svet! V Ribnici sta dva nova trgovca: eden Slovenec (g. Stare) in eden Nemec. Nad Slovencem se šopirijo, Nemca pa vendar pustijo v miru. Pa, saj Tavčar tudi tako dela, kaj ne? — Kako naj bi neki imenovali to konkurenco, če kak liberalen trgovec hodi po vaseh in daje ljudem za pijačo, baje zato, da bi pri njem potem kupovali. Kako naj bi imenovali to konkurenco? Umazano gotovo ne! Zakaj liberalci so že itak tako črni, da se nova lisa na njih niti ne pozna ne. Zato umazanosti na njih sploh ne spoznaš.

? „**Pšičarji iz ribniške doline**“ odrinejo v kratkem na Japonsko, da bodo streljali svoje pšice proti Rusom, pri kranjskih farovžih ničesar ne opravijo, — zato ker „prešičarji“ preveč smrdijo po gnojnici.

? **Nekdo iz omenjenega konzorcija** je pred kratkim pisal v „Slov. Narodu“: „Žandarmerija iztika po lumpih, a kje bi jih največ dobila? Gotovo po tistih hišah, katere ljudstvo gradi, a v katerih nima nikake pravice.“ Kaj porečete k temu sodniki et Co., ki prebivate v hišah, ki jih ljudstvo gradi? Kaj porečete k temu učitelji, ki prebivate po šolah, ki jih ljudstvo gradi? Kako vas pa ta „prešičar“ „štempla“! Misli, če je sam tak, da so vsi taki!

? „**Predpustni bal**“ je bil v Prigorici pri Dolenji vasi. To se vidi, da gospoda še toliko skupaj ne spravi, da bi se mogla enkrat zavrteti. Najnaprednejše dame so morale plesati z „žličarji“. Primaruha, za predpust je že bilo!

? **V kratkem se odloči,** ali bo imela Ribnica še naprej dva moža, ali pa bodo ribniški reveži dobili 400 kron. Bomo že povedali! He, Višnikar in Šifrer, auf! auf!

? **Tudi Kočevarji**, tako se čuje, nestrpno pričakujejo, kdaj se bo razglasila urnebesna vest: „Obljubljene kronice, Ribničani, evo jih!“

? **Liberalci nesramno lažejo.** Pisali so v »Narodu«, da je pred nedavnim dobil

---

Ko sva sedla s Francozom brez vsakršnih pozdravov in ceremonij k ognjišču, so lica bojevnikov ostala takisto nepremična; niti eden izmed njih naju ni pogledal. Ko sem pa izvlekel iz žepa precejšen zavoj smodk in čokolade, in ko jim je Francoz naznanil (kar mi je pojasnil pozneje), da pride s severa mladi bojevnik, drugega plemena belih, ki je naklonjeno rdečim, skleniti z rdečimi brati znanje, ter jim ponudi te darove, je stoicizem teh bojevnikov naenkrat izginil kakor megla. Njih lica in oči so ostale takisto nepremične, toda oglasilo se je zamolklo hripavo: »hal-o!«, njih velike pesti so se poželjivo stegnile po darovih, in kakor čokolada, takisto tudi smodke, so takoj izginile v žrelu mojih novih zaveznikov. Nekaj časa je bilo slišati samo hrustanje nesrečnih tablic čokolade, katero so mi darovale zale rdečice še v Varšavi; nato pa je nastala slovesna tišina.

Sedaj je bil led razbit. Mogel sem se ž njimi razgovarjati, toda preden sem utegnil spoznati svoje nove brate po imenih ter si jih naklonit, je lokomotiva zažvižgala, in treba se je bilo vrniti. (Dalje prih.)

gregorski župnik iz Amerike 25 ali 50 dolarjev za sv. maše, pa je za ves denar oznanil samo eno sv. mašo za Amerikance. Kaj je na tem resnice? Res je dobil iz Amerike l. 1900. 149 K 38 h, toda ne za sv. maše, ampak za župno cerkev. Iz hvaležnosti in v skrbi za svoje v Ameriki bivajoče župljane oznanil je in dne 7. maja 1900 opravil zanje eno sv. mašo in sicer brezplačno. Seveda kaj tacega ne gre v glavo liberalcem, ki ne store nobene stopinje brez plačila in derejo kmeta, kjer ga morejo. Tudi taki se dobé med njimi, ki režejo stotake kmetu iz živega telesa in potem zavijajo. Češ, saj so duhovniki ravno taki.

? **Dva trebuha.** Kdo bolj skrbi za svoj trebuh, dr. Tavčar ali Jaklič, vidi na prvi hip vsak, ki oba pozna. Vendar g. dr. Tavčar, ki tudi svojega trebuha ne pozabi, in je šel lani celo v Karlove vari, očita Jakliču, »da za svoj trebuh dosti, dosti bolje skrbi, nego za svoje volivce« ... Volivci pa vedo, da je ravno dr. Tavčar tisti, ki je snedel Jakliču avancement iz same usmiljenosti, da bi Jaklič tolikega trebuha ne dobil, kakor ga ima sam. Ali ni tako g. dr. Tavčar?

? **Obstrukcija žre.** S temi besedami se pobaha dr. Tavčar vselej, kadar vrže kakšno kmečko prošnjo v koš. On je zvest znanemu svojemu načelu. To pa nikogar ne more zbegati, ker vsi vemo, da obstrukcija žre samo liberalce, drugega pa nič, in da ni več daleč čas, ko bo obstrukcija tudi Tavčarja morda »požrla«. In tedaj bo prišel tudi čas, ko bodo poplačani tisti prosilci, katere sedaj dr. Tavčar s stolčka deželnega odbornika z znano olikanostjo psuje in zmerja.

? **Hranilnica in posojilnica v Velikih Laščah** je razposlala računski zaključek za prvo upravno leto, ki je trajalo deset mesecev. Zaključek kaže nepričakovano hiter razvoj posojilnice, kar dokazuje, da je bila posojilnica potrebna in da ima zaupanje. Prometa je imela to leto 191.198 K 64 h, hranilnih vlog si je nabrala 53.195 K 12 h in dobička je napravila 261 K 35 h. Z geslom: »da lajšamo revežem gorje in da steremo grdo oderuštvo«, naj odbor pod marljivim vodstvom č. g. Mrkuna tudi v bodoče tako uspešno deluje! Pri občnem zboru v nedeljo je govoril č. g. dr. Lampe. Hvala mu!

? **Hranilnica in posojilnica v Loškem potoku** je imela v prvem poslovnem letu 107.997 K 10 h denarnega prometa. Hranilnih vlog si je nabrala 45.609 K 34 h in naloženega denarja ima 11.339 K 63 h. Z začetnim uspehom smo lahko zadovoljni.

Idrijske novice.

i **Račun občinskega gospodarstva** v Idriji za l. 1903 je razpoložen. Dohodkov je bilo 299.556·86 K. Največ je dala 50% doklada, K 120.838·24. „Okrajna hranilnica“ v Idriji je posodila še K 109.500·—, 15% doklada je vrgla letos skoro 300 K manj nego v preteklem letu, namreč K 4003·91. Nasproti dohodkom so stroški v skupnem znesku K 291.533·87, prebitka je bilo torej K 8022·99, česar ob sestavljanju proračuna za tekoče leto niso pričakovali. Največ stroškov je bilo pri realki: Za stavbo nekaj nad K 98.500, načrte K 2450, stavbeno vodstvo K 1230, centralna kurjava in vodovod K 21.000, prostor okoli realke K 16.400, pohištvo K 5152, plače so znašale K 19.187·46, muzeji in drugo nekaj nad K 7400, vsi realčni stroški pret. leta torej nekaj nad K 171.350. Občinska uprava je stala K 6883, ceste so pobrale K 3806, vodovodi K 5400, reveži K 5040, poprava poslopij K 11.109. To so največji stroški.

i **Ubožci v Idriji.** Občinsko predstojništvo oskrbuje v Idriji ubožni zavod, kateri je odločen, kar pove že ime, ubožcem. Opravlja se ta posel nekam čudno. L. 1902 so znašali dohodki ubožnega zaklada 8582 K 80 h. Izdal se je ta denar tako-le: 2539 K 80 h so dobili mestni reveži redne podpore, 14 K izredne, v okrajno hranilnico so naloženi 1844 K, — mestna blagajna si je pa iz tega, revežem namenjenega denarja izposodila 3936 K. Pa so odganjali reveže, kakor bi ne bilo denarja!

i **Vprašanje.** Kako je s tistim falotstvom, očitanim v »Narodu«? Vsaj gospod dr. Stverák bi prav storil, ako poskrbi, da »Narodov“ dopisnik obrekovanje, katero se tiče tudi njegove osebe, prekliče. Zlorabiti se g. doktor pač ne bo pustil za tako podle napade.

i **Uredništvo „Naprej“-a** nič ne naznanja svojim prijateljem, da je razpoložen občinski račun, dasi bi pač marsikomu ustregel. Kogar zanimajo računi kršč. gosp. društva, ga bodo še bolj občinski. Tudi g. Kristan si bo toliko časa vzel, da jih pregleda, ker je v občinskem odboru. Omenjamo že naprej, da so hranilnične vloge izkazane med izdatki.

i **Stanje občinskega imetja** izkazuje aktivnih K 511.066·56, nasproti so pasiva K 293.164·63. V blagajni je bilo namreč 31. decembra K 8022·99, v hranilnicah K 11.543·57, v drž. papirjih K 2600, vrednost poslopja se ceni na K 399.900, inventar na K 28.900, vrednost vodovoda na K 61.000. Dolga je bilo pri „Okrajni hranilnici“ K 293.164·62. — V državnih papirjih je letos 1200 K več, v ubožnem zavodu pa ta zadolžnina manj. Pozvedeti bo treba, zakaj je zadolžnica št. 143.576 s 1. avgust 1886 dosedaj se štela za imetje ubožnega zavoda in zakaj je prešla med aktiva mestne občine. — V računskem zaključku za leto 1902, je med izdatki navedena tudi pokojnina vdove Hengthaler-jeve v znesku 350 K, v računu za l. 1903. je izdanih 600 K isti vdovi. Obakrat stoji v računu pripomnjeno: „na račun ljubljanskega magistrata“. Ali je ljubljanski magistrat kaj plačal? Zakaj ni med dohodki navedeno? Ako pa še ni nič plačal, spada imenovanih 950 kron v račun — „starega občinskega imetja« med aktiva. Ne vidimo pa nič. Bo treba tudi pojasnila. Med imetjem Iv. Ev. Kavčičeve ustanove letos ni več navedena štev. 17612 5% loterijskega posojila iz l. 1860 v vrednosti 200 K. Pravijo, da zato ni, ker je bila izžrebana že — 1898. leta! Pa vendar je bivši župan jo izkazoval vedno še kot imetje. Seveda smo pričakovali, da bo sedaj izkazana vrednostna listina v tisti gotovini, za katero je bila izžrebana — pa ni nič. Ako ni listine, — mora biti gotovina. Kje je?

Madjari in Jugoslovani.

List bivšega ogrskega ministr. predsednika barona Banffy-ja, ki je nedavno osnoval novo politično stranko, piše v uvod. članku: »Želimo, da ima na Ogrskem vsaka stvar madjarsko bojo, da bode ne samo vojska, temveč ves narod, šola, kultura, razvitek, ves duh državnega in društvenega življenja, madjarski. A želimo to ne samo v svojem interesu, nego tudi v interesu vladarske hiše in Evrope. Da, v interesu Evrope je, da bodi edinstvena, z narodnim duhom prožeta in močna Madjarska večna zapreka zjedinjenju jugoslovanskih narodov in zvezi slovanskih držav, ker bi ta zveza zagotovila veliko slovansko hegemonijo.“

Neodvisnost Bolgarske.

Da ne ovira mirovnih preosnov in po drugi strani ne zapusti popolnoma bolgarskega življa v Makedoniji, je Bolgarija sklenila, da se zadovolji z neko gotovo avtonomijo bolgarskih občin v Makedoniji. Bolgarski zastopnik Načović se mudi v Carigradu in skuša v tem smislu vplivati na porto. Bolgarija hoče na ta način okrepiti bolgarski živelj v Makedoniji in tako pripraviti boljše čase za Bolgare, da bi postali zmožni, prevzeti vodstvo med narodi v Makedoniji. Sultan je napram Bolgarom jako nezaupljiv, a še največ zaupa Načoviću, ki je vedno deloval za prijateljske odnošaje Bolgarije do Turčije. To povdarja tudi v Carigradu ter kaže na to, da bi bili Bolgari v kneževini in Makedoniji jako zadovoljni, da se nekaj stori za makedonske Bolgare, in da polagoma preneha vazalno razmerje med Bolgarijo in Turčijo. To bi bilo velike važnosti in zelo koristno, da se vsled živahnih medsebojnih odnošajev sklene potem trgovinska zveza.

Vsekakor se popolni neodvisnosti Bolgarske stavijo ogromne zapreke in je zboljšanje stanja makedonskih Bolgarov veliko večje važnosti, kakor bi bilo dejstvo, da postane bolgarski knez iz vazala suveren. Ker pa ni upati, da bi kmalu postuli Bolgari v Makedoniji odločilen živelj nasproti Srbom, Grkom in Rumuncem, je vprašanje bolgarske neodvisnosti zopet prišlo na površje.

Rešitev tega vprašanja pa ni tako lahka, ker bolgarsko neodvisnost morajo potrditi razen Turčije še druge države, ki so podpisale svoj čas berolinsko pogodbo. V sedanjem času pa je zapletena Rusija v veliko vojsko in ne more nič storiti za Bolgarijo. Da se ta dežela proglasi neodvisno, bi trebalo spremeniti berolinsko pogodbo, a države so sklenile, da hočejo ohraniti »status quo« na Balkanu.

Upoštevati je še neko drugo vprašanje. V Carigradu obstoji namreč bolgarski eksarhat, in eksarh, najvišji duhovski dostojanstvenik v ortodoksni bolgarski cerkvi, vlada številni bolgarski živelj v Turčiji in 19 nadškofov je pod njegovim vodstvom. Da postane Bolgarska neodvisna, bi lahko Turčija nadaljnemu obstoju eksarhata napravljala silne težkoče. Kako pa bi mogla Bolgarska bolgarsko cerkev prepustiti Turčiji na milost in nemilost?

Skoro gotovo je, da iz lastnega nagiba ne bo dal sultan Bolgarski nikdar neodvisnosti. Všeč mu je, da je suveren bolgarskega kneza. In po drugi strani je ravno tako jasno, da more Bolgarska doseči svojo neodvisnost le, če ostane v dobrem sporazumljenju s Turčijo.

Rusko-japonska vojska.

Bojni položaj in časniška poročila.

Zadnji teden je prinesel le manjše praske na suhem in nekaj odbitih japonskih napadov na Port Artur. Splošno se more vse, kar se je godilo doslej, imenovati le predigra za veliko vojsko.

Resni so bili samo napadi na Port Artur, kjer so Japonci v resnici hoteli uničiti rusko brodovje. Na obeh straneh so velike izgube. Ruske ladje so hudo poškodovane, a tudi Japonci imajo mnogo krvavih glav in polomljenih brodov.

Rusi vsaj en mesec še ne morejo začeti nič odločilnega, ker ne morejo spraviti tako hitro potrebno množico vojakov na bojišče. Če jih tudi vozijo neprenehoma, vendar jih v en vlak ne gre več, kakor 500 do 900. Dokler vrhovni poveljnik Kuropatkin še ni na bojišču, se sploh še ne bodo Rusi spustili v nobeno večjo akcijo. Tri tedne najmanj žele Rusi imeti še mir, da utrdijo črto od Niučvanga do izliva reke Jalu in na tej črti, kakor tudi ob bregovih reke Jalu zberejo velikansko armado, ki bo kakor velikanski plaz prodirala na jug in pomandrala in pokopala vse, kar jej pride pod noge.

Japonci pa hočejo Ruse prehiteti. Vzeti hočejo Port Artur in Vladivostok, glavni ruski vojni pristanišči. Če se jim to posreči, je ruska moč na morju strta. Prihodnji dnevi nam brez dvoma prineso novico o obleganju Port Arturja.

Brez dvoma si bodo časniška poročila jako nasprotna. Naši čitatelji se naj ne čudijo, ako morda prinesemo take tri brzojavke:

London, 8. marca. Port Artur je padel.

Petrograd, 9. marca. Rusi so napad na Port Artur odbili.

London, 10. marca. Nasproti ruskemu poročilu, da so Rusi napad na Port Artur odbili, moramo poročati, da Japonci sploh nameravanega napada še niso izvršili.

Zato pa prinašamo pri vsaki brzojavki, če le moremo, vir, iz katerega dojde. Nečemo zagaziti v tisto neumnost, katero dela »Narod«. Ta si sam najprej naredi svojo sodbo, in potem vsa poročila tako pristriže, da so mu prav. Najprej je držal »z liberalnimi Japonci proti »klerikalnim« Rusom; ko pa je videl, da mu v Ljubljani šipe pobijejo, če ne drži z Rusi, zdaj so pa v vsaki številki »Narodovi« Japonci »strahovito poraženi«.

»Liberalno napredna« stranka na Koreji.

Tudi Koreja je svojo staro, črvivo politično skrinjo pobarvala z modernim lakom in firnežem ter se nam prezentira pod novim kabinetom, ki so mu ga dali Japonci. Ta kabinet hoče svetu imponirati, in zato si je izbral ime, katero si sploh pridevajo ljudje, ki ne vedo, kaj bi počeli ter izkušajo svojo neumnost zakriti z blestečo frazo. Tako pravijo Korejci danes, da so — liberalni in napredni.

Ali ne bi bilo zanimivo, da bi pri tej priložnosti primerjali pod japonsko nadoblastjo stoječe korejske liberalne naprednjake z našimi kranjskimi liberalci, ki stojé tudi pod nemško nadoblastjo? Mestu „Mutsu-Hito“ recimo „baron Schwegel“ in namestu „dr. Tavčar“ postavimo „Li-Hsi“ — pa imamo popolno primero!

Korejski „naprednjaki“ smejo samo to odobravati, kar jim Japonci ukažejo. Na Koreji sta dve stranki; konservativna in napredna. Japonci so prisilili cesarja, da se je ločil od konservativne stranke in postal „napredjak“. Nastala je prava anarhija v upravi, in zdaj je bilo mogoče, da je Japonska kar diktirala cesarju pogodbo. Vsled te pogodbe je postavljena tudi korejska armada pod japonsko poveljstvo. Sicer ni korejska armada kaj prida, če je tudi postala »napredna«, a dobro je vendar, če kdo Japoncem hrbet varuje. Zdaj imajo na razpolago 30.000 korejskih vojakov, ki jih rabijo posebno za varstvo pristanišč. Poleg tega bodo korejski vojaki Japoncem dobro služili kot ogleduhi.

Zviti Japonci so dobili od korejskega cesarja še drugo veliko ugodnost: Vpeljali so papirnat vojni denar, s katerim plačujejo Japonci svoje nakupe v Koreji. Ta papirnati denar se prvega vsacega meseca menjuje za zlato po kurzu 89%. Bomo videli, koliko zlata bodo še dobili Korejci tekom vojske za japonski »pomalani« papir!

Konservativci temno gledajo te izpremembe. Žal jim je za korejsko neodvisnost in Japoncem kar nič ne zaupajo. A zdaj so brez moči. Bivšega konservativnega ministra Yi Yong Ik so hoteli že postaviti kot veleizdajavca pred sodišče, a mož se je rajši umaknil.

Prvo dejanje „liberalnega naprednjaštva“ na Koreji je bilo torej, da so Korejo izdali Japoncem!

Port Artur.

Pariz, 4. marca. General Makarov je prišel v Port Artur. Takoj je začel s pripravami, da ovira izkrcavanje japonskih čet na polotoku Liao tung, ki hočejo s suhega oblegati Port Artur. „Herald“ poroča, da so videli šest japonskih križaric in deset prevoznih parnikov na poti proti polotoku Liao-tung.

Niučvang, 4. marca. (Kor. urad.) Rusko-kitajska banka se preseljuje iz Niučvanga v Mukden. Otroci in ženske se pripravljajo, da zapuste mesto, kajti za gotovo se pričakuje, da pride japonsko brodovje pred Niučvang takoj, ko izgine led. Ker je Rusom tukaj nemogoče braniti obrežje, se bodo gotovo umaknili v notranjo deželo, da na suhem počakajo sovražnika. Rusi so baje določili, da se v skrajnem slučaju umaknejo do črte Hajtšöeng-Liaojung, kjer se utrde. Gotovo je, da se v tem slučaju posreči Japoncem Port Artur odrezati in oblegati. Ker ni mogoče Rusom železnice obraniti, bo Port Artur popolnoma odločen od ruske armade.

Petrograd, 4. marca. Carski namestnik je iz vseh krajev Rusije brzojavno poklical 300 kotljarjev, da popravljajo ruske oklopnice.

Berolin, 4 marca. Iz Petrograda: Očividci iz Port Arturja pripovedujejo, da so bile izgube Japoncev v prvi bitki pri Port Arturju mnogo večje, nego je časopisje poročalo. Že poškodbe japonskih ladij so jako hude in bo treba še dolgo časa, da se popravijo. Šest križaric je močno poškodovanih. Potopilo pa se je: Pet ladij pred Port Arturjem, ena v japonskem morju, dalje pet torpedovk, dva minonosca in ena topničarica.

Praga, 4. marca. Tovarna za čevlje v Holcu je izdelala za rusko posadko v Port Arturju tisoč parov škornjev. Pošiljatev so pa v Hamburgu zadržali in odpovedali nadaljna naročila.

Vojska na suhem.

S kopnega je še težje izvedeti zanesljivih poročil, nego z morja. Japonci nalašč taje svoje prave postojanke in razširjajo napačne vesti, zato, da bi Ruse lažje presenetili. Take japonske race se potem po celem svetu kot resnica brzojavijo.

Zdaj vlada ostra zima. Včerajšnja brzojavka se glasi:

Petrograd, 4. marca. Na bojišču hud mraz: Vladivostok 19°, Sahalin 24°, Nikolajevsk 25°, Bajkalsko jezero 32°.

Koreja, ki jo imajo Japonci popolnoma v oblasti, služi Japoncem kot trdna podlaga za operacije proti severu. Včeraj se je poročalo, da so v Činampu Japonci izkrcali zopet 15.000 mož, ki so se podali v Pjöngjang, ne da bi jih kdo oviral. Ni pa prav verjetna še vest iz Pariza, da bi japonska in ruska armada bili pri reki Jalu oddaljeni samo še tri dni hoda.

Ne verjamemo, da bi se Japonci upali tako vso svojo bojno srečo postaviti v nevarnost v bitki na suhem, preden niso dosegli večjih uspehov na morju, kjer je vendar njihova glavna moč. Z japonskega stališča bi bilo najbolj pametno, ako bi bili za enkrat zadovoljni z južnim delom Koreje; čim dalje proti severu gredo, bolj negotova tla imajo pod nogami in — manj hrane. Ali so pa morda res tako predrzni, da mislijo popolnoma potolči ruskega orjaka?

Gibati se je jela tudi Kitajska. Če so tudi v zadnji vojski Japonci Kitajce strahovito naklestili, vendar ima Kitajec še vedno rajši rumenega Japonca, kakor pa belega Evropca. Kitajec je vedno s sovraštvom opazoval vsakega Evropca; zdaj pa se je začelo gibanje, ki bo kmalu podobno boksarskemu vstanku: V Pekingu grozé Kitajci že z nasilstvom, in vsled tega so evropski poslaniki zavarovani v svojih hišah kakor v trdnjavah. Kitajci že očitno zahtevajo, naj se združi kitajska vlada z japonsko in začne vojsko z Rusi. Več generalov je tudi odločno že na japonski strani in le čakajo, da bi mogli Ruse napasti.

Vladivostok, 4 marca. V Blagoveščensku je zavladal velik strah med japonskim prebivalstvom. Vlada je dala baje povelje, da morajo do 9. marca vsi Japonci mesto zapustiti.

London, 4. marca. „Times“ iz Söula: Korejski poslanik v Petrogradu je bil 29. februarja odpoklican domov.

Petrograd, 4 marca. (Kor. urad) „Novi kraj“ piše: Prijateljstvo Korejcev do Japoncev ni tako zanesljivo. Korejec v duši sovraži Japonca kot oderuha in zatiravca. Kakor hitro Rusi premagajo Japonce, se bo to korejsko staro sovraštvo zopet pokazalo in takrat bodo Korejci japonsko armado napadli od zadaj, da bo med dvema ognjema.

Petrograd, 4 marca. Ni več dvoma, da Kitajci gredo v boj proti Rusiji. General Ma, ki je do včerajšnjega dne nepremakljivo stal 70 km od Mukdena, je udaril naravnost proti Mukdenu. General Juanšikaj stoji severno od Šanhajkvana z ogromno kitajsko vojsko, ki jo cenijo na

Dalje v prilogi II.

60 000 mož. Nove kitajske čete z juga dohajajo.

Petrograd, 4. marca. O zadnjem boju med Rusi in kitajskimi razbojniki poroča še polkovnik Marov: Ruski vojaki so se bili jako pogumno proti sovražniku, ki ga je bilo pet sto. Rusov je bil en prapor, kateremu sta prišli na pomoč dve stotniji. Bitka je bila jako krvava. Rusov je ostalo mrtvih 42, ranjenih 38. Kitajci imajo 87 mrličev. Ker so razbojniki utekli v bližnjo vas Čuvanho in se v njej utaborili, so Rusi celo vas požgali.

Na morju pri Suezu.

Mnogo ruskih ladij je na dolgem potu iz Rusije skozi Rdeče morje in na bojišče. Zdaj so pa Angleži, ki imajo prvo besedo pri Sueškem prekopu, Rusom naredili precejšnjo sitnost: Ministrski svet v Kairi je sklenil, da nobena vojskujoča se stranka ne sme sovražniku odvzetih ladij prevažati skozi Sueški prekop. To je naperjeno le proti Rusom, ki bodo morali uplenjene japon. ladje vleči okoli cele Afrike, preden jih spravijo domov na Rusko. Še novo sitnost nam je sporočil včerajšnji brzojav:

Port Said, 4. marca (koresp. urad Reuter) Tri ruske torpedovke, ki jih je vihar zelo zdelal, so se zatekle v tukaj. pristan, a so dobile povelje, da morajo pristanišče takoj zapustiti. Tudi jim je zabranjeno, naložiti premoga. Druga ruska torpedovka je trčila skup z egiptovsko carinsko ladjo, ki se je potopila. Mornarje so Rusi rešili. Vsled tega je bil Sueški prekop dalj časa zaprt.

Ruske ladje morajo čakati pri Suezu, da pride veliko brodovje iz Kronstadta skozi Sredozemsko morje.

Posamezne ruske ladje ne smejo na bojišče, ker jih drugače Japonci pobijejo. Celo brodovje misli skupaj prijadrati v Japonsko morje. Če jim pa v Suezu Angleži premoga ne dadó — potem Rus ne more naprej. To je težava!

Harbin.

Zemljepisno, upravno in trgovinsko središče Mandžurije je Harbin, kjer je zdaj glavno rusko taborišče. To mesto se je povzdignilo šele od leta 1900., ko je postalo sedež železniške uprave. 1901 je imel Harbin 12.000 prebivalcev, 1902 že 20,000, maja 1903 so jih našteli 44.000, oktobra pa 60.000, odštevši vojaštvo. Od teh je bilo 400 Japoncev, 300 Nemcev, Avstrijcev, Grkov in Turkov, ostali vsi Rusi. Železniški in upravni uradniki štejejo s svojimi rodovinami 11.000 glav, v posebnem mestnem oddelku pa stanuje 40.000 Kitajcev. Med Kitajci je le 18 odstotkov žensk, med Rusi pa 44 odstotkov. Harbin se deli v tri dele: staro mesto, 5 km. od osrednjega kolodvora, obrežno mesto, kjer je sedaj tržišče, in upravno mesto blizu kolodvora. Železniški nadzemljemerec je upravitelj celega od ruske mandžurske železniške družbe ustanovljenega mesta. Mesto je sedež civilnih sodišč in glavnih vojaških postojank. Za zidavo mesta se je do sedaj izdalo 72 mil. kron. Mesto ima le rusko kitajsko banko, katere poslopje stane 510.000 kron. Njen vsakdanji promet je povprečno 960.000 kron. Najvažnejša industrija v Harbinu so mlini, katerih jo 8, vrednih 3 milijone kron. V zadnji polovici pretečenega leta so vsak dan namleli 400.000 kg. moke. Za zidavo mesta izdelujejo kitajski delavci v 200 opekarnah opeko. Mnogo je tudi žgalnic »vodke«, katere se samo v Harbinu spije na dan do 10.000 litrov. Tudi se zidajo v Harbinu tri pivovarne, ki bodo dobivale ječmen iz Sungarske doline, hmelj pa iz Amerike. Ves kapital, katerega ima Rusija naloženega pri železnicah, mestnih stavbah in trdkah v Mandžuriji, se ceni na 1 milijardo in 200 milijonov kron.

Rusi pred bojem.

Pred bitko so ruski častniki in vojaki vedno pri službi božji, kjer molijo za zmago. Pri tem molijo posebne molitve. Taka molitev je na primer sledeča: »Hvaljen bodi Bog, sveti in nesmrtni! Smiluj se nas! Naš boj je pravičen. Zato Te prosimo, da daš moč našemu orožju in zmago nam nad zvijačami sovražnika. Daj pogum našim srcem, da premagamo sovražnika. Ti pa mu odpri oči, da vidi vrednost miru!« Po službi božji poškropi duhovnik vojake z blagoslovljeno vodo.

Na Japonskem.

Tokio, 4. marca. V stanovanju zunanjega ministra so zlikovci vrgli bombe. Vzrok atentatu so spletke, ki jih dela stranka, katera je sovražna japonsko-korejski pogodbi.

Tokio, 4. marca. Mikado odpošlje vikomta Aokia na Korejo, da bo tam uredil novo korejsko upravo.

Tokio, 4. marca. Japonska je sklenila, da vpelje najstrožjo cenzuro za časniška poročila. Predvčerajšnjem je japonska cenzura zatrla vse brzojavke v Evropo, ki jih je mogla dobiti v roke. Zdaj je japonska vlada zapovedala, da morajo vse brzojavke v Evropo iti čez Tokio, kjer jih vlada pregleda. Poročevavci časnikov so se pritožili. Ministerski predsednik jim je pa odgovoril, da preden ne bo dovršena prva velika bitka na suhem, ne bo pustila Japonska nobenega časnikarja na korejsko bojišče.

Druge države

London, 4. marca. Mornariški tajnik Pretyman je na interpelacijo v parlamentu odgovoril: Angleško vojno brodovje v vzhodni Aziji šteje: 5 vojnih ladij, 4 križarice prve vrste, 4 križarice druge vrste, 1 križarico tretje vrste, 8 topničaric, 9 lovcev torpedov, 4 torpedovke in dvanajst poročnih topničaric.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 5. marca.

Volivni boj. Opozarjamo, da so volivni shodi, ko je volitev razpisana, prosti in jih ni treba nikamor naznanjati. Volivci se povabijo na kak primeren prostor in stvar je v redu. — Kjer imajo liberalci pri županstvu glavno besedo, je treba na vsak način paziti pri volivnih imenikih, da ne bo kakih sleparij. — Volitev je takorekoč pred durmi; zato ne bo mogoče kandidatu, da bi se predstavil po vseh krajih. Prosimo, naj se somišljeniki vsled tega dogovore in naj določijo, kje naj bodo volivni shodi, da bo po razmerah čim največ volivcem mogoče se jih udeležiti. To naj sporoče kandidatu ali pa v Ljubljano vodstvu stranke, oziroma tajniku dr. Evg. Lampetu. Ker ni potrebe, da bi posamni shodi dolgo trajali, je popolnoma lahko, da se na eno nedeljo napravita vsaj po dva — eden dopoldne, drugi popoldne. Morebitne liberalne spletkarije naj se od povsod brž naznanijo strankinemu vodstvu.

Osebne vesti. Postajenačelnik v Borovnici g. A. Kozlevčar je premeščen v Litijo; na njegovo mesto pride A. Frole iz Ilir. Bistrice. — Postajenačelnik na Rakeku g. I. Kovač je premeščen v Ljubljano. — Poročila se je 2. t. m. gdč. Olga Končnik, hči dež. šol. nadzornika, z g. dr. Weissenbrunnerjem.

Imenovanje. Profesor na goriški pripravnici g. V. Bežek je imenovan ravnateljem pripravnice v Kopru.

Ob 35 letnici »Slovenije“ se „Narod“ — jezi. On se sploh zdaj konstantno jezi, in ako izvzamemo trenutke ko se naslaja liberalna stranka v nemško-nacionalnih objemih in uživa sadove slovensko-nemške zveze, sploh ne vemo, kaj bi mogli ti gospodje še delati, kakor da jezo kuhajo. Jeza nad vsem in vsled vsega — to je zdaj gospodujoče čuvstvo v srcih „inteligence“. In kaj je v „Sloveniji“ takega, da se mora „Narod“ jeziti? To je nekaj dijakov, ki pravijo, da je počenjanje „Narodovcev“ slovenskemu narodu v kvar, da je podlo pisarjenje njegovo dostojnih ljudi nevredno. „Radikalno narodni bodimo in pozitivno delujmo!“ pravijo zdaj ti visokošolci. Zato so morali „Narodovci“ seveda izstopiti iz „Slovenije“, kajti pravi „Narodovec“ mora biti pristaš Schwegelnov in mora vse razdirati, kar drugi pametnega narede. In tak akademičen Malovrhovec zmerja v „Narodu“ Slovenijane: „Njim lastne puhle fraze o narodnem radikalizmu in o pozitivnem delovanju se čujejo kakor izgovori, da so postali politični kimovci, brez stremljenja po neodvisnosti duha. Zašli so v velikansko zmoto, da pod praporom svobodomiselnih idej ni mogoč razvitek in da zahteva „realna“ politika njihova, da stoje nad strankami, bolje, da udrihajo po napredni kranjski stranki. Zaprli so oči, da ne vidijo nevarnosti, ki preti od klerikalne strani slovenskemu narodu, odprli so srce naukom brezvestnežev, ki pridigujejo slogo, slogo, ki bi zagotovila za bodočnost farovžem kruto nadvlado nad slovenskim ljudstvom. Neka rezanica: malo narodnosti, malo pozitivnega delovanja, malo radikalizma, prav malo napredka, to so njihovi politični nazori in nedosledni so dovolj, da se s takim orožjem bojujejo proti stranki kranjske inteligence.“ — Ne vtikamo se med liberalce in med „Slovenijo“; kajti dijaki, ki so res pametni, morajo uvideti sami, da pri „Narodovcih“ ni inteligence, ampak le arogantna surovost, ki je za narodno delo nesposobna; zaslepljenim pa ne govorimo, ker jih prepuščamo — liberalcem. A pribiti moramo zopet, da stranki, ki se s toliko bedastočo zove stranka „kranjske inteligence“, še med mladino verjamejo le najbolj omejeni dijaki Ta z narodno izdajsko zvezo igra vlogo pašev v naši domovini! Proč od njih!

„Rim na čelu!“ Ta izrek hrvaškega poslanca Grge Tuškana je spravil »Narodovega« pamfletista v tako jezo, da je napisal dolg uvoden članek, v katerem zatrjuje z največjim patosom, da Slovenci nikdar ne bodo priznali Rima za duševnega voditelja. To je »smešna servilnost«, pravi liberalni korporal. A le-ti ljudje, ki tako tolčejo ob plehnati tamtam svojega ponosa, so najservilnejši služabniki graščinske gospode, so vladni pandurji iste vrste, kakor Khuenova garda v Zagrebu. Na čelu jim je Schwegel, duševni voditelj jim je »Gustav-Adolf-Verein«. In to hoče komu imponirati!

Liberalci o slovenskem vseučilišču. Zaveznik dr. Tavčarjev, Hribarjev in dr. Majaronov v „Tagespošti“ najprej zabavlja z izrazi dr. Tavčarjevimi čez zabitost slovenskega naroda in potem pravi: »Slovensko vseučilišče danes ne bi bilo nič več, nego nevarna igrača brez kulturne vrednosti, samo klerikalno vališče.“ Tako junaki slovensko-nemške liberalne zveze, katera danes gospodari z deželnim imetjem in se imenuje — »kranjska inteligenca“!

»Narodni dom« in liberalna značajnost. Ko premišljujemo žalostno usodo in še žalostnejšo bodočnost »Narod. doma« ljubljanskega, nam prihaja na misel liberalna značajnost, katera je zakrivila, da to narodno podjetje ne donaša pričakovanega sadu. Ko se je začelo leta 1882. nabirati za »Narodni dom«, sta se predsednik dr. Mosche in tajnik Iv. Hribar obrnila z »iskreno prošnjo« tudi do »Katoliške družbe«, da jih naj »po svojih močeh blagovoli podpirati«. Na to je odgovorila »Katoliška družba« po svojem predsedniku proštu dr. Jarcu, da bo podpirala podjetje, a stavi pogoje: 1. »Nar. dom« bodi dom za ves narod; 2. »Narodni dom« bodi »zvest dosedanjemu geslu katoliških Slovencev, ki se glasi: »Vse za vero, dom cesarja!“«; 3. Najnikjer nežali katoliške vere, nikjer ne zataji katoliškega značaja naroda našega, niti v besedi, niti v spisih, niti v predavanjih, niti pri razvedrenju, temuč da pri vseh shodih, igrah in veselicah ostane pravi katoliški dom katoliškega naroda. — Kaj je storil takrat gospod Ivan Hribar? Ali je vrnil to pismo nazaj z ogorčenjem »svobodomiselnega naprednjaka«? Nikakor! Odgovor se je glasil doslovno tako:

Velečastito predsedništvo!

Izpolnovaje prijetno vsled sklepa upravnega odbora de dato 26. t. mes. nama pripadlo dolžnost, čast nama je z obzirom na velecenjeni list od 15. min. mes. dati Vam zagotovilo, da se bode upravni odbor društva »Narodni dom« strogo ravnal po svojih pravilih, katera sama na sebi so poroštvo, da mu ne bode nikedar priti v protivje z željami v imenovanem velecenjenem listu Vašem omenjenimi.

Z odličnim spoštovanjem

Za upravni odbor društva »Narodni dom«:

Ivan Hribar, tajnik. Mosche, predsednik.

Tako leta 1882., ko se je denar pobiral. Ko je bil »Narodni dom« postavljen, so pa frakarji nagnali v njem duhovnika s »prokletim farjem«. Taka je liberalna značajnost in narodnost.

»Učiteljski tovariš“ hoče na vsak način, da se dvigne proti učiteljstvu vihar nevolje, ki bo ravno ta stan najhujše udaril. Liberalni učitelji klečeplazijo pred liberalno gospodo, katera se je odkrito izjavila, da učiteljskih plač neče zvišati na svoje stroške, ampak le na stroške kmetov. Pred temi leže v prahu liberalni učiteljski voditelji, nosijo liberalnim kolovodjem marele, se jim globoko priklanjajo itd., samo, ker upajo, da bodo tačas, dokler je še liberalna stranka na krmilu, oni zase dobili kak priboljšek. A pri tem izdajajo interese celega učiteljskega stanu, kateri bo šele tedaj dosegel, kar želi, kadar bo znal svoje zahteve spraviti v skladnost z mišljenjem in prepričanjem slovenskega ljudstva. Naj le kliče »Tovarišev« alkoholik teden na teden na »divje Amonite!« Prazno čvekanje njegovo „Amonitom« nič ne škodi, a v deželnem zboru bodo slišali učitelji odgovor na tako pisanje, da jim bo vekomaj žal za vsak sold, ki so ga plačali za »Učiteljskega Tovariša«. Ali ni to infamija, kar piše „Učit. Tovariš?« Laž na laž! Dokler učiteljstvo trpi tako sramoto med sabo, bo tudi trpelo vsled te sramote!

Liberalci in volilna reforma. Liberalci so povsod enaki. Napredni so, dokler jim kaže; če jim ne kaže, so pa najhujši nazadnjaki. V bavarskem deželnem zboru je prišla v razgovor volilna reforma. Za razširjanje volilne pravice so glasovali katoličani in socialni demokratje. Katoliški poslanec dr. Hein, težko bolan, se je dal prinesti v zbornico, da je glasoval za ljudsko volilno pravico. Liberalci so pa vsi glasovali proti. Tudi naši liberalci so kar naenkrat pozabili na vse svoje teorije o »volji ljudstva, ki se naj pokaže v zbornici« in o podobnih stvareh, ki so jih imeli včasih na jeziku. Zdaj, ko vidijo, da se ljudstvo probuja in se ne pusti več pitati s knofi od liberalne gospode, so pa spoznali naenkrat, da je ljudstvo zaslepljeno in ne sme dobiti volilne pravice. Zadnji čas so zopet liberalni kolovodje obhodili vse mogoče instance, da bi »zabito slovensko ljudstvo« pripravili ob splošno in enako volilno pravico«. Takoj prihodnje deželnozborske volitve v gorenjskih občinah morajo pokazati, kako ljudstvo sodi o liberalcih!

Frakarija proti — „Sokolu“. Iz ljubljanskih „Sokolskih“ krogov se nam piše: „Slov. Narod“ je dne 20. februarja med dnevnimi novicami prinesel infamno notico proti „Sokolu“, oziroma proti poročilu o njegovi maskaradi v „Edinosti“. Zjezil se je nad tem, da je — „vzlic vsemu ‚Sokol‘ radikalno-narodno društvo“ in da je dopisnik nekoliko po strani udaril frakarijo. Čez frakarje in pa čez nemškutarje se ne sme reči torej nič več. Takoj pride „Narod“ s psovkami. Istina je, da se je v „Sokolu“ velik del članov že naveličal, da bi služil gotovim gospodom samo za agitatorje in priganjače. Kako more biti odgovorni urednik „Slov. Naroda“ po tem napadu na „Sokol“, katerega odločno obsoja velika večina društvenikov, še starosta „Sokolov“? Če so mu Tyrševe ideje „neumen pleh“ in „ježkova neumnost“, če on obsoja novo mnenje v „Sokolu“, potem naj se pa odloči, kaj če biti: Ali starosta „Sokolov“, ali pa starosta nemškutarskih frakarjev? Kdor brani nemškutarske frakarje, vendar ne more biti starosta „Sokolov«! Naj se zjasni že enkrat! Terorizirati se „Sokol“ ne sme dati!

Liberalci in kriva prisega. Najbolj umazani del liberalnega delovanja je ta, da neprenehoma dolžé pristaše katol. narodne stranke krive prisege in kjer le morejo, kličejo državnega pravdnika, naj jih preganja. To je tako podlo, da bi se vsak cigan moral sramovati takega početja. Liberalec se seveda ne sramuje ničesa več . . . A mi le vprašamo: Kdo je bolj sumljiv, da po krivem prisega: Ali človek, ki očitno izpoveduje svojo vero v Boga in izpolnjuje božje in cerkvene zapovedi, ali pa človek, ki se drži »Narodovega« evangelija, da je Bog isto, kar narava, da torej ni drugega Boga, kakor kamenje, voda in polži, da je Bog isto, kar nesvestno vesoljstvo? Prisega sloni na človeški zavesti, da stori človek smrtni greh, če po krivem priseže, za katerega bo njegova duša vekomaj pogubljena. Če kdo te zavesti nima, njegova prisega ne velja nič. Kdor nima te vere, bo po krivem prisegel, če bo vedel, da ne bo vsled tega preganjan od sodišča. Liberalci pa svojo vero očitno izjavljajo v »Narodu«, da človek nima duše, ampak da se je razvil iz opice. Pristaš liberalne stranke, ki ima »Narodovo«

vero »Haeckelizma«, bi se torej dosledno niti zapriseči ne smel, kakor se ne kliče na prisego orangutang ali gorila. Nam je končno vseeno, kaj mislijo liberalci; a vprašajte le ljudstvo, ki dobro sodi ljudi po njih vrednosti, in boste videli, kako ljudska duša sodi o raznih liberalnih kolovodjih, kako so prišli do premoženja in koliko je verjeti njihovi prisegi!

Glavni nabori na Kranjskem leta 1904, se bodo vršili po naslednjem redu: Naborna komisija dop. okr. poveljstva št. 17 posluje: Dne 5. aprila v Radečah okr. Krško; 6. in 7. v Krškem, 8. v Kostanjevici, 9. v Mokronogu, 11., 12., 13. in 14. v Ljubljani za sodni okraj ljubljanska okolica; 15. in 16. aprila na Vrhniki; 18 in 19. nabor v Ljubljani (mesto), 20. in 21. v Kamniku, 22. in 23. na Prevojah, 25., 26. in 27. v Litiji, 29. in 30. v Višnji gori; 2. maja v Trebnjem, 3. v Žužemberku, 4., 5. in 6. v Rudolfovem, 7. v Metliki, 9. v Črnomlju, 10. in 11. v Kočevji, 13. in 14. v Ribnici, 16. v Velikih Laščah, 18., 19. in 20. maja v Škofji Loki, 21. v Tržiču, 24., 25. in 26. v Kranju, 27., 28. in 30. v Radovljici. — Naborna komisija št. I. (Dopolnitveno okr. pov. št. 97) posluje: 18. in 19. v Vipavi, 21., 24. in 25. maja v Postojni, 27. in 28. v II. Bistrici. Naborna komisija štev. II. posluje: 14. in 15. aprila v Cerknici, 16. aprila v Ložu, 18. v Logatcu, 20. in 21. v Idriji.

Letošnje vojaške vaje. Vojno ministrstvo je izdalo odlok, iz katerega povzamemo sledeče: Poljedelci klicati se morejo le ob času, ko ni setve in žetve ter sploh važnejših del na polju. Vobče se je ozirati na pridobninske razmere. Kdor bi morda hotel delati vajo letos, mesto prihodnje leto, mu to dovoli dotično dopolnilno poveljstvo. Na prošnje za oproščenje vaj se morajo oblasti na vsak način ozirati, če so iste zadostno utemeljene. V slučaju, da se pri dokazani potrebi prošnja vendarle odkloni, svetujemo isto ponoviti na višjo instanco — poveljstvo 3 voja. Kdor po lastni krivdi zamudi orožno vajo, mora isto nadomestiti, a zato v podaljšani dobi 4 tednov. Velike jesenske orožne vaje se bodo vršile med 2. in 8., ter 9. in 14 vojem. Za vaje na Ogrskem določen je za sedaj le rok do 15. maja, to pa z ozirom na to, ker menijo, da se bo vršilo po tem terminu vežbanje lanskih novincev; — če bo le res? — Natančneji dnevi, kdaj bodo vaje pri nas, objavimo kasneje, ker tozadevna naredba še ni došla.

Uradovanje. V rokah imamo dokument, ki kaže, kako je stališče našega slovenskega kmeta proti uradom. Izseka nekaj premladih smrek in dobi zato 200 K kazni. Kazen se mu diktira po slovensko. To je milostno — za kazni imajo uradi celo tiskane slovenske obrazce. A zraven mu dajo obširen pouk, kako se mora z gozdom gospodariti po postavi, in ta je popolnoma neški, da, sestavljen v taki grozni uradni nemščini, da ga težko razume učen človek, kamo-li kmet, ki niti nemškega ne zna. Zahtevamo, da vsak urad s slovenskim ljudstvom občuje slovensko. Skrbeli bomo, da se na javni tribuni pribijejo nasprotni slučaji! Če znate pobirati kazni po slovensko, dajte ljudstvu tudi slovenski pravni pouk!

— **Za Vegov spomenik** so darovali: Podpolkovnik Tomše na Dunaju 20 K, ljubljanski odvetniki: K. Ahazhizh 5, I. Furlan 50, M. Hudnik 10, A. Kokalj 2, I. Kušar 10, D. Majaron 10, Fr. Munda 10, M. Pirc 10, Fr. Papež 5, I. Susteršič 10, Fr. Stor 10, A. vitez Schoepl 10, O. Wallentschag 5, A. Suyer 10, V. Schweitzer 3, V. Ravnikar 3, I. Tavčar 20, pl. Wurzbach 10, Fr. Tominšek 5, K. Triller 10, V. Krisper 30, voj. zdravnik dr. Košmelj 15, pešpolk št. 97 v Trstu 30, podmaršal pl. Höchsmann 15 kron.

— **Na razstavi v St. Louisu** v Ameriki bode letos razstavilo avstr. železn. ministrstvo nekatere predmete, ki se tičejo druge železnične zveze s Trstom. Tako izdeluje inspektor Jeczmienowski akvarelno sliko velikega obokanega mostu čez Sočo pri Solkanu.

— **Katoliško politično društvo v Novem mestu** je imelo, kakor smo kratko že sporočili, dne 29. februarja svoj letni občni zbor v novomeškem rokodelskem domu. Iz blagajnikovega in tajnikovega poročila povzamemo, da je imelo društvo doslej 299 članov; gmotno stanje je bilo ugodno. Preteklo leto se je društvo živahno gibalo in širilo med ljudstvom katoliško - narodno zavest. Priredilo je šest ljudskih shodov v novomeški okolici in enega v Novem mestu samem, ki so vsi sijajno uspeli, posebno oni javni shod za novomeške obrtnike v tem rokodelskem domu, za kar se nato zahvali v imenu »Obrtne zadruge« njen predsednik gospod Matko Malovič. Predsednik g. A. Kokalj pa izreka priznanje gg. obrtnikom za njihovo požrtvovalno sodelovanje pri omenjenem shodu. Zborovalci soglasno pritrjujejo gosp. Dav. Frančiču, ki priporoča geslo »svoji k svojim«. Gospod svetnik Jan. Podboj, župnik topliški, sporoča pismeno pozdrav vsem zborovalcem, ker mu ni mogoče, udeležiti se zborovanja ter predlaga zahvalo gosp. dr. Susteršiču, ker je v delegaciji tako neustrašeno in temeljito bravil svobodo papeževe volitve in svete cerkve sploh. Predlaga tudi, naj občni zbor izreče simpatije bratskemu narodu ruskemu v boju zoper Japonce, želeč jim popolno zmago. Oboje je bilo navdušeno sprejeto.

— **Vincencijeva družba za Kranjsko** je izdala svoje 28. poročilo za l. 1903. Načelnik družbe, preč. g. stolni dekan Andr. Zamejic, se je vsled starosti odpovedal odborništvu. Družba ga je v znak hvaležnosti imenovala častnim predsednikom. Za načelnika je bil nato izvoljen preč. g. prelat I. Rozman, za namestnika blag. gospod Janez Roeger. Obširnemu poročilu povzamemo, da je bilo lani v Marijanišču 195 gojencev, 159 notranjih in 36 azilcev, ki so obiskovali domačo petrazredno šolo. Marijanišče je imelo dohodkov 42.135·49 K, troškov pa 43.860·23, torej znaša primanjkljaj 1724 K 74 v. V deškem zavetišču je bilo 36 azilcev, ki so bili v zavodu preskrbljeni s podukom, hrano in deloma z obleko. Konferenca sv. Nikolaja je imela dohodkov 1856·21 K, troškov 1839·58 K, preostanka 16·63 kron. Konferenca šentjakobsko-trnovska je imela dohodkov 2459·92 K, troškov 2160·10 K, v blagajni 299·82 K. Konferenca Marijinega oznanenja dohodkov 2073·40 kron, troškov 1722·20 K, v blagajni 351·20 K. Konferenca sv. Petra dohodkov 2313·17 K, troškov 2133·14 K, prebitka 180·03 K. Konferenca v Tržiču dohodkov 1740·09 kron, troškov 1308·59 K, prebitka 431·50 K. Konferenca v Idriji dohodkov 1284·74, troškov 1342·78, primanjkljaja 58·04 K. Bog povrni vsem dobrotnikom!

— **Sejmi v Pijavi gorici**. — Proti ustanovitvi istih ugovarjala je doslej edino mestna občina Novo mesto, da bi bili v kvar ljudstva in živinoreji (?) in da je sejmov že itak dovolj. Nam se zdi ta izgovor jako malo tehten.

— **Ena najkrasnejših pridobitev** za zdravje in blaginjo je izvestno sladna kava, ki si je, izdelana po Kathreinerjevem načinu, danes že osvojila ves omikani svet in sosebno skoro vsako družinsko mizo. Zakaj kot rodbinska kava ima zmes iz zrnate kave s Kathreinerjevo Kneippovo sladno kavo tako brezprimerne vrednosti glede okusa, zdravja in prihranka, da jih ne sme prezirati nobena skrbna gospodinja. Fini vonj po zrnati kavi, ki daje Kathreinerjevi Kneippovi sladni kavi posebno priznanje, povišuje kot primes priljubljeni okus zrnate kave; tega ni mogoče doseči z nobenim drugim surogatom ali primeskom. Po drugi strani pa spričo te lastnosti Kathreinerjevo Kneippovo sladno kavo tudi lahko pijete brez primesi zrnate kave; ta pijača tekne izvrstno, in zdravniki jo kot koristno in redilno priporočajo zlasti ženskam in otrokom. Če so Kathreinerjevo Kneippovo sladno kavo že tedaj, ko se je pojavila, označili za »kavo prihodnosti«, se je ta smela beseda dandanes že deloma izpolnila in izpolnjevala se bo po dosedanjih izkušnjah čimdalje bolj. Važno pa je, da vedno rabite le pristno Kathreinerjevo Kneippovo sladno kavo; zato je treba pri nakupovanju izrečno poudarjati ime „Kathreiner“ in jemati edino izvirne zavoje z varstveno znamko župnik Kneipp Ogibljite se torej skrbno vseh posnemkov in tudi ne kupujte nikoli kaj takega, kar se odtehtuje odprto.

— **Generalnim zastopnikom** delniške družbe »The Cunard Steamship Compagnie in Liverpool«, kateri se je dovolilo poslovanje v tostranski državni polovici, potrjen je od vlade gospod Aleksander Schröder, lastnik enakoimenovane tvrdke v Trstu.

— **Prošnja občine Iškavas**, da bi se jej dovolili štirje letni sejmi, je bila od deželne vlade zavrnjena, češ, da potreba istih ni utemeljena.

— **Požiganje mahu** na ljubljanskem močvirju dovolilo se je na podlagi §§ 31. in 32. deželnega zakona z dne 23. avgusta 1877 posestnikom katastralnih občin Babnagorica, Skofljica in sosednih. Požiganje vršiti se sme le do 15. maja letos, in sicer na parcelah od Babnegorice do zavaške meje in od rudniške meje do iste na Igu.

— **Gostilniško koncesijo odteglnilo** je okrajno glavarstvo na podlagi paragrafa 138. obrtnega reda gostilničarju Franu Bizjanu v Spodnji Šiški št. 130, in sicer za dobo petih let.

— **Nemškutarija v uradih**. Nemškutari se v uradih na Kranjskem, a še bolj na Štajerskem. To velja v prvi vrsti pri ptujskem okr. glavarstvu. Tu je pri glavarstvu, pri sodišču in pri okr. šol. svetu vse nemško. Strankam dostavljajo vse v nemškem jeziku, dasi mnoge stranke ne razumejo ne besede in morajo hoditi od Poncija do Pilata, da jim raztolmači, kaj hočejo oblastva. Pa tudi pri mariborskem okrožnem sodišču ni boljše. Kako bi Nemci kričali, ko bi jim dostavljali uradne stvari v laškem, češkem ali celo v slovenskem jeziku! Pisec teh vrstic je vložil na okr. šolski svet slovenski dopis a rešitev je bila nemška, dasi sede v svetu razun okr. glavarja in šol. nadzornika odlični slovenski narodnjaki. Ali bode kedaj bolje?

— **Stolnina.** S Štajerskega se nam piše: Z ozirom na razne sitnosti, ki jih imamo z nemškutarji in soc. demokrati zaradi stolnine, je splošna želja med duhovniki, naj bi se to vprašanje uredilo, kakor na Solnograškem. S tem bi nasprotnikom zamašili usta, ker se vedno sklicujejo na stari patent Marije Terezije.

— **Občni zbor** posojilnice v Kandiji pri Rudolfovem bode v ponedeljek, 14. t. m. ob 1 uri pop.

— **Dolenjski živinorejci** se na po vabilo kmet. podružnice novomeške zbero v nedeljo, 20. t. m., pop. ob 2. uri v gostilni g. I. Zorca (pri Stemburju) v Kandiji, da se posvetujejo: 1. Kako naj občine vzdržujejo plemene bike? 2. Kako si naj posestniki v ta namen pridobe potrebna sredstva?

— **Sava** je bila v svečanu jako narasla; dne 19. svečana zjutraj je bila 257 cm. nad normalom.

— **Iz Žirovnice** na Gorenjskem se nam poroča, da je posestnik in trgovec G. Rotar v četrtek zaklal prešiča, ki je tehtal 326 kg in meril čez prsa 7 ½ pedi. Kupil ga je od nekega posestnika pri Brezjah; žival je bila domačega plemena.

— **360 000 kron ponarejenega denarja zaplenili so** devetnajstletnemu laškemu mladeniču Davidu Piku. Imel jih je v 18.000 ponarejenih bankovcih po 20 K. Lahi imajo celo tovarno za napačne bankovce po 20 K, katere spravljajo čez mejo. Pozor na papirnati denar!

— **Samomor**. V Gorici v gostilni Ane Krašek se je ustrelil Janez Trilety iz Badena pri Dunaju. Nihče v hiši ni slišal strela. Vzel je revolver v usta in sprožil. Zjutraj so ga našli. Imel je pri sebi 16 K.

— **Otrok v zaboju.** Pri Brežicah so iz Save na sv. Matije dan potegnili zaboj, v katerem so dobili še živega novorojenca. Otrok je dobil pri krstu ime Matija s primkom Sava.

— **Iz Celja** se nam poroča, da so včeraj popoldne odpeljali na kolodvor rajno Ano Simo, katero hočejo sorodniki v Gotu na Nemškem dati sežgati. Troški bodo znašali okoli 2000 kron.

— **Zbolel** je č. g. Gregor Prosečnik, župnik na Frankolovem. Priporoča se znancem v molitev.

— **Komisijska obravnava za šolo v Žalini** se bo vršila 16. marca ob pol 3 uri popoldne istotam; — obravnavalo se bo o načrtu in proračunu, o stavbenem zakladu, kako pokriti stroške itd. — Ker je ta obravnava važna tudi za iste prebivalce občin Grosuplje in Slivnica, kateri so všolani v Žalino, pričakuje se polnoštevilne udeležbe. — Povabljeni so v prvi vrsti vsi udje občinskega odbora teh občin.

— **Iz Sore** se nam piše: Odkar je šel gosp. Hierche od nas, se je tu mnogo izpremenilo, a žal, na slabše. Ljudje se spogledujejo in povprašujejo, kaj je to. Zdi se jim neverjetno, kar slišijo. Možje, ki so bili vedno pametni, so se začeli nekoliko begati, a upamo, da kmalu izpregledajo in da začno ločiti med osebo in med naukom. Zadnja avdijenca pri presv. gosp. knezoškofu jih je precej poučila. Nekdo nagovori celo vrsto mož, da morajo iti nad knezoškofa, dokazovat mu, da je belo to, kar je črno. Večina ni vedela niti, zakaj da so šli. Čudno se jim je zdelo, da morajo odslej biti takih misli, kakor Kolenec, pa so vendar šli. No, vedeli so, da škof bolje vedo, kako je pri nas v Sori, nego so si mislili. Nihče več jih ne spravi še enkrat na tako pot! Kar molče in sram jih je, da so ubogali, ne da bi se poučili, za kaj se gre. Možje, pamet! Sami premislite, če je prav, kar vam nekdo pripoveduje! Želimo najiskrenejše, naj se poskrbi, da pride naša fara zopet v red, kakor je drugod!

— **Vrhniške novice**. Na Stari Vrhniki se dobi pri g. Janezu Ogrinu st. vedno sveža in pristna kava; naroča jo od svojega brata naravnost iz Brazilije. — Naše žage, katerih je v okraju nad 20, večinoma počivajo. Vzrok je slaba kupčija vsled bosanske konkurence. Lesa je dovolj, a kupca ni. Zato je čudno, da graditelj nove šole dobiva les iz Ljubljane. Prage za stopnjice pri šoli pa so naročili z Nabrežine, ker so — dražji. — Južna železnica je 22. feb. poslala komisijo za kolodvor nad Verdom. Da bi le vsa stvar ne zaspala. — Na Vrhniki je 17 žganjetočev. Ali jih ni preveč? — Fišerjev agent nas je tudi počastil s svojimi „romani“, a menda je bila pot zastonj. — Kdo je tisti železničar, ki zanaša zvečer „Narod“ v Dolenčevo gostilno, odkoder se oddaje v Jelovškovo prodajalno? — G. Karol Jelovšek je več njiv razprodal delavskemu ljudstvu, da si postavi svoje domove. Čast mu! — Sneg je ustregel mnogim, ki polnijo svoje ledenice.

— **Občinske volitve v Trnovem**. „Slovenski Narod“ piše dne 1. marca o volitvah v Trnovem na Notranjskem: „Napredna stranka je upravljala občino vestno in dobro, in če so pri sedanjih volitvah klerikalci zopet dobili večino, je to pred vsem pripisati neznanski agitaciji posurovelih duhovnikov. Če je še kaj pravice v Avstriji, mora kapelan Oranič biti zaprt.“ Glede surovosti in olike se z „Narodom“ ne bomo prerekali in Trnovskim duhovnikom niti na misel ne pride, da bi premenili svoje delovanje radi tega, ker jim „Narod“ očita surovost. Klerikalci sploh gremo zdaj svoja pota, in so že davno minuli tisti časi, ko smo še kaj dali na pisavo liberalnih listov. Ne bodite vendar blazni! Ali mislite, da bodo klerikalci, ako jim očitate surovost, šli v Ljubljano k Malovrhu ali v Trnovo k Urbančiču, naj jim dajeta lekcije v dostojnosti in finem vedenju? Kar se tiče kapelana Oraniča, smo mi ravno nasprotnega mnenja in pravimo: Če je še kaj pravice v Avstriji, mora kapelan Oranič biti oproščen. Razlogov za naše mnenje nam ni treba nič navesti, ker jih tudi „Narod“ za svoje ni navedel. Liberalni dopisnik dalje tudi hvali one liberalce, ki se sedaj po volitvah maščujejo nad našimi volilci s tem, da jim nočejo dajati zaslužka, jim nočejo mleti itd. in trdi, da delajo popolnoma prav. Ta trditev nam jasno kaže, kako malo jasnega mišljenja je pri liberalcih, kako so zastareli v svojih nazorih. Ali res mislite, magnatje liberalci, da živimo še v prejšnjem stoletju, ko se množice ljudstva še niso zavedale svojih pravic in svoje moči ter se brezpogojno dale komandirati nekaterim liberalnim mogotcem? Le pojdite naprej po tej poti, toda posledice sebi pripišite, ker bodo strašne za vas. Odpor nekaterih mlinarjev, ki nočejo mleti klerikalcem, je iste privedel do misli, kako bi šlo, če bi se v Trnovski občini napravil parni mlin ali z elektriko. Razmere so take v naših krajih, ko mnogokrat primanjkuje vode, da bi tak mlin na vsak način uspeval. In kdo bi zameril klerikalcem, ako si na tak način pomagajo; saj niso živina, ampak ljudje, ki se ne morejo preživiti s surovim žitom. Liberalni trgovci in krčmarji, le hujskajte in zabavljajte proti klerikalcem, toda ako vas bodo vsled tega klerikalci popolnoma pustili, in bodo stale prazne vaše gostilne in prodajalne, tedaj pa nikar ne pošiljajte prošenj do škofa, naj on prekolne klerikalce in jim zapove, naj zopet dajejo vam zaslužka. Bistriški in trnovski krčmarji in trgovci bi skoraj vsi propadli, ako bi ne bilo teh toliko sovraženih klerikalcev. Sedaj po zimi se lahko zabavlja revežem in posebno volilkam, ki so dale naši stranki pooblastila. Po leti v hudem delu jih boste pa milo prosili, naj vam gredo delat; in če jih ne bo, vam bodo vaši pridelki na polji zgnjili ali pa bodo „gospodje“ morali sami prijeti za kramp in lopato. Tako stoji bilanca v Trnovem, in če liberalci gredo po dosedanji poti naprej, bodo s tem samo pospešili že itak neizogibni popolni propad svoje stranke in pomagali naši do hitrejše neomejene veljave. „Svaka sila do vremena.“

— **Naše planine**. Na letošnjem občnem zboru sekcije kranjske nem. in avstr. planinskega društva je zbrana gospoda bridko tarnala, da ne uživa pri slovenskem občinstvu, zlasti pri slovenskih občinah, tiste naklonjenosti, katero baje zasluži njeno »plodonosno« delovanje. Samo ob sebi se razume, da se je pri tej priliki napadalo tudi »Slovensko planinsko društvo« in je delalo odgovorno za vse neuspehe sekcije kranjske. Razmišljevanje o vzrokih nepriljubljenosti se prepušča odboru imenovane sekcije, slovenske občine — zlasti po Gorenjskem — pa naj bodo uverjene, da je njih postopanje, dokler jih graja nemška gospoda, gotovo v narodnem pogledu pravilno. Najboljši odgovor na vse napade kranjske sekcije pa bo, če posamezniki ter tudi gospodarski in občinski odbori vsak slučaj, ko gre za odstop sveta za kako planinsko napravo, nemudoma naznanijo »Slovenskemu planinskemu društvu« in mu dado vselej prednost. Dalje naj posamezniki in tudi gospodarski in občinski odbori vselej, kadar dovolijo kakemu društvu uporabo sveta za kako planinsko napravo, stavijo kot prvi in glavni pogoj, da se ohrani

Dalje v prilogi III.

pri napravi slovenski značaj kraja. Zahtevajo naj, da morajo biti vsi kažipotni napisi, vsi drugi napisi in vsi razglasi v planinskih kočah na prvem mestu slovenski, zahtevajo nai dalje tudi, da se rabijo v napisih, sestavljenih v tujem jeziku, le od nekdaj običajna domača zemljepisna imena, ne pa kake bedaste tuje skovanke. Poskrbi naj se tudi, da se vsi ti pogoji izrečno in točno navedejo v pogodbah, s katerimi se da dovoljenje za uporabo sveta. Dober zgled je dal o tem pogledu gospodarski odbor v Kranjski gori, ki je dovolil kranjski sekciji uporabo sveta za zgradbo poti iz Velike Pišnice skozi Krnico na Kriške pode le s tem pogojem, da se napravijo vsi kažipotni napisi brezpogojno tudi v slovenskem jeziku; še boljši zgled bi bil pa dal, ako bi bil zahteval za slovenščino prvo mesto. Na ta način se pribori domačemu jeziku tisto spoštovanje, katero so mu dolžni izkazovati oni, ki uživajo gostoljubnost in dobrohotnost našega naroda.

Ljubljanske novice.

Občni zbor slov. katoliškega delavskega društva vršil se je v nedeljo, dne 28. febr., ob precej obili udeležbi. Povdarjati pa moramo, da se ravno mnogo naših mož, in to velja zlasti odbornikom I. ljubljanskega delavskega društva, premalo zanima in udeležuje tako političnega, kakor tudi izobraževalno-strokovnega gibanja krščan. soc. delavstva v Ljubljani, četudi bi se ga lahko. Vzrok: znana komoditeta nekaterih naših mož. To je povdarjal predsednik društva, ko je otvoril občni zbor z željo, naj bi ob 10letnici, ki jo bode društvo obhajalo letos, to tako na številu članov, kakor tudi na uzledu napredovalo. Ravno to želel je tudi Gostinčar. Blagajnik tovariš Rakovec je podal letno bilanco, ki je ugodna. Tajnik Mošker c govori o politiško-organizacijskem delu društva. Zasluga društva je povzdiga in razširjanje krščansko demokratiških idej v najširše sloje slovenskega ljudstva in pred vsem delavstva. Povdarja, da je ravno to društvo največ delalo za to, da se je osnovalo I. ljubljansko delavsko konsumno društvo, slov. krščansko soc. zveza, slov. del. stavbeno društvo v Ljubljani, kakor tudi nebroj drugih društev naših po deželi. Prvo je bilo to društvo, ki je povzdignilo glas za splošno volivno pravico med našimi sloji. Korakalo je vedno odločno in brezobzirno svojo pot. Nasprotnikov imelo je stremljenje društva vedno dovolj. V prvi vrsti seveda so naši preljubeznjivi prijatelji, liberalci. Tudi s socialnimi demokrati so se vršile vedno praske, sedaj večje, sedaj zopet manjše. Toda istina je, kar se tiče zabavljanja, obrekovanja in lažij, liberalci daleko prekašajo socialne demokrate. Na tem potu pa naše društvo ostati ne sme. Obžalovanja vredno je, da je naš društveni zakon tak, da brani sodelovanje žensk pri političkih društvih. Krščansko-socialno delavstvo stremiti mora na to, da se priuči tudi naše slovensko žensko delavstvo političkega dela. Če je naša doba iztrgala iz rodovinskega kroga žensko in jo je vrgla v boj za obstanek, dolžna je tudi skrbeti, da imajo ženske tudi pravico sodelovanja pri zakonodaji in drugod. Delati se mora na to, da bodo lahko i ženske članice političnih društev. Mogoče je sicer, da sem s tem svojim naziranjem osamljen med našimi krogi, to je čisto vseeno. Svoj čas je bilo med našimi vrstami tudi dovolj nasprotnikov proti splošni enaki in direktni volilni pravici, toda drugače je danes. Naše gibanje in stremljenje s posnemanja vrednim zanimanjem zasledujejo naši najljubeznivejši prijatelji tako na Bleiweisovem »ringu«, Knaflovih ulicah in na Turjaškem trgu. Prav lepo je to, da ščiti naše nasprotnike pri vseh njihovih zborovanjih, kamor pridemo mi, mestna in državna policija. In naj se že imenujejo ti nasprotniki potem liberalci ali pa socialni demokrati. Obe dve stranki se senčita v prijazni blagonaklonjenosti avstrijskih birokratov. Ti pa tudi z vso kitajsko skrbjo skrbe za to, da dajo posla sodnijam, ki nas krščanske socialce postavijo na hladno, in bodi si stvar še tako malenkostna. Spominjam se shoda pred leti »pri Virantu«, na kojem je govoril Pernerstorfer. in če primerim ta kratno situacijo z nekim letošnjim shodom, ista slika, blagohotna naklonjenost napram našim nasprotnikom in mirno opazovanje tepeža. Nasprotno časopisje reči sme vse, Le kritika je, če se psujejo naši voditelji, a prestopek je razžaljenja časti, če se reče socialnemu demokratu, ki žvižga med cesarsko pesmijo, da je to za njega sramota. Mučenikov ima krščanska demokratska organizacija slovenska osobito na Kranjskem lepo število tako v vrstah duhovnikov, kakor tudi laikov lepo število, in čast jim. Vsak kulturen boj zahteva žrtev, in na Kranjskem se bije že dolgo časa sicer prikrit, toda odločilen boj, in tega boja se udeležuje in se bode z vso odločnostjo tudi nadalje udeleževalo naše društvo do popolne zmage krščansko-demokratičnih načel, ki edino zagotavljajo ne samo delavstvu, marveč vsemu slovenskemu ljudstvu boljšo bodočnost in obstanek slov. narodne individualnosti. Liberalci se vežejo z Nemci, socialisti so mednarodni, torej obedve stranki ne moreta biti slovenski, edina taka stranka je ona, ki se drži krščansko-demokratičnih načel. Torej neustrašeno naprej v boju k zmagi za te ideje! — Volil se je na to odbor, ki se je sestavil po zboru takole: Predsednik Urbar Jernej, podpredsednik Karlič Franc, tajnik Moškerc Mihael, blagajnik Kos Frančišek, odborniki: Čatar Alojzij, Verbič Franc, Mrhar Janez, Bizjak Peter, Zniderščič Ivan, Pezdir Franc. Pregledovalci računov pa: Svetek Anton in odbornika Ivan Štefe ter Jeraj.

Na Vestfalsko se je včeraj odpeljalo od tod 82 delavcev.

Izgubila je na Vodnikovem trgu danes dopoludne Frančiška Skubic, posestnikova hči iz Zaloga, denarnico, v kateri je imela okoli 5 kron drobnega denarja.

V Antverpen se je peljalo včeraj skozi Ljubljano 287 Hrvatov in Ogrov. Vsi potujejo v Ameriko.

Krojaški mojstri, pozor! Prišlo nam je v roke pismo graške tvrdke Maks Metzl, ki piše v Ljubljano, da ima tukaj v hotelu pri »Slonu« od 1. febr. t. l. svojega zastopnika Frid. Müllerja, da strankam tudi na obroke ponuja narejeno moško obleko ali blago. Sicer je konkurenca prosta, toda krojaški mojstri bi morda pri dotičnih oblastvih le izposlovali, da ne bi židovske tvrdke domačim obrtnikom na tak način jemale kruha.

Pevsko društvo „Ljubljana“ je imelo danes teden svoj 13 letni občni zbor. Zaradi pomanjkanja prostora objavimo poročilo prihodnjič.

Povozil. Ob vogalu Rožnih ulic pri sv. Jakoba trgu je včeraj ob ½6. uri Petričev hlapec Jakob Senegačnik podrl z vozom na tla posestnikovo hčer Josipino Tavčarjevo, stanujočo na Karlovski cesti št. 10, katera se je na rokah in nogah pobila. Senegačnik je vozil v hudem diru po Rožnih ulicah navzdol.

V mejnarodni panorami bode prihodnji teden na vrsti Danska.

Krščansko socialna zveza priredi prihodnji torek ob pol 8. uri zvečer v društvenih prostorih javno predavanje. Predaval bode g. gimn. učitelj Anton Jarc o nekaterih tropičnih rastlinah. K mnogobrojni vdeležbi vabi odbor.

„Slovensko planinsko društvo“ priredi v sredo, dne 9. marca t. l. ob 8. uri zvečer v »Narodnem domu« poučno zabavni večer, na katerem bo gospod župan Ivan Hribar svoje predavanje o potovanji po Ruskem nadaljeval in ob enem govoril o splošnih ruskih razmerah, kar bo z ozirom na sedanjo rusko japonsko vojsko občinstvo gotovo zelo zanimalo.

Slovensko trgovsko društvo „Merkur“ opozarja še enkrat na današnje predavanje, ki se vrši ob 9. uri zvečer v društvenih prostorih. Predaval bo g. dr. Konrad Vodušek o konkurzih. Poleg članov vabimo tudi prijatelje društva k obilni udeležbi.

Koncert „Glasbene Matice“ dne 12. marca. Poleg Lajovičevih novih skladb se bodo v koncertu prvikrat javno izvajale tudi še nekatere druge slovenske izvirne skladbe in sicer nadarjenega skladatelja in zaslužnega urednika »Novih akordov« dr. Gojmira Kreka pesmi s spremljevanjem klavirja »V brezupnosti«, „Misli« in »Tam zunaj je sneg« ter njegov vesel in ljubeznjiv mešan zbor »Vabilo«, ki je že pred par leti v matičnem koncertu dosegel lep uspeh. Nadalje se bodo izvajale izvrstnega in izborno nadarjenega skladatelja Josipa Procházke trije samospevi s spremljevanjem klavirja »Zvezde žarijo«, »Poslednja noč« in »Tak silepa“. Razun tega bo gospod Procházka tudi solistično sodeloval kot pianist. Slavni moški zbor Glasbene Matice bo samostojno nastopil in izvajal Foersterjev zbor „Povejte ve, planine“, ki se je pred dvema letoma z največjim uspehom v Matičinem koncertu izvajal in ki je brezdvomno najboljši moški zbor, kar se jih je v zadnjih petih letih med Slovenci moških zborov složilo. Kakor se razvidi iz priloženih točk vsporeda, bo koncert po izvirni produkciji mlajše generacije slovenskih skladateljev resnično bogat, velezanimiv in tudi velepomemben. Vstopnice se dobivajo v trgovini g. Lozarja.

Električna železnica. Hlapec Jakob Juran, stanujoč na Komenskega ulicah št. 12 je včeraj v Florijanskih ulicah svojega konja mučil, da je bil ves zbegan in je v trenutku, ko je privozil električni voz, skočil na tir električne železnice. Električni voz je zadel v Juranov voz in ga porinil s tako silo na stran, da je konj padel in se ni mogel pobrati. Hlapcu se ni ničesar zgodilo.

Književnost in umetnost.

* **Musica sacra.** V nedeljo, 6 marca v stolni cerkvi velika maša brez orgelj ob 10 uri: Koralna maša; gradu-le in traktus »Exurge, Domine« zl. Anton Foerster, ofertorij »Justitiae Domini« dr Franc Witt, po povzdigovanju »O salutaris hostia«, zl. Aloiz Kuno.

* **Repertoir slovenskega gledališča.** Danes se igrajo drugič in zadnjič Anzengruberjevi „Podkrižev lci.“ — V torek se uprizori prvič Šimačkova drama „V tujem zraku.“ Dejanje se godi v Pragi v hiši propalega umetnika — slikarja Elisa, čegar hči Hela zahaja v igralsko beznico „Palma“, kjer jo zapeljuje, dasi je brez poklica, lopovski postopač Vitak, igralec brez posla, na nevarno gledališko pot, a jo reši plemeniti glasbenik Prokop. Drama razsvetljuje razmere praškega igralskega proletarijata ter je hkratu moderna rodbinska študija. Elisa igra gosp. Verovšek, Helo gdč. Rückova, Prokopa g. Čonskij, Vitaka pa g. Boleška.

Iz brzojavk.

Berolin. V pruski gosposki zbornici je notranji minister izjavil, da v isti meri, kakor poljska posest, se množi tudi poljska zavest. Knez Bismarck je govoril, naj se Poljaki odločno zatirajo. Knez Radziwill mu je očital, da bi rad Poljakom iz grla izruval poljski jezik.

Belgrad. Obe radikalni skupini sta se med seboj popolnoma sporazumeli. Predsednikom je izvoljen župnik M. Curić. Vlada s tem razpolaga z veliko večino.

Berolin. Iz Amerike pride šest oklopnic in štiri križarice Zedinjenih držav v Evropo in se bodo usidrale ob portugalskem obrežju. Govori se, da je admiral Barker pooblaščen, ostati stalno v evropskih vodah. To daje povod raznim ugibanjem.

Budimpešta. Tisza je pokazal svojo železno roko. Naj bo, kar hoče, ob strukcijo hoče zadušiti. V državnem zboru je vložil svoj tozadevni predlog, da se vsaj začasno premeni državnozborski opravilnik, dokler niso rešene najnujnejše državne potrebščine.

Telefonska in brzojavna poročila.

Japonsko-ruska vojska.

Petrograd, 5. marca. (Kor. urad.) General Pflug brzojavlja iz Port Arturja: Tukaj in v Inkau-u vse mirno. Očividci poročajo, da ležé med otoki pri Čemulpu ostanki potopljene japonske križarice.

Petrograd, 5. marca. Odpoklicanje korejskega poslanika iz Petrograda se smatra tu kot napoved vojske od strani Koreje. Odslej bo Rusija s Korejo ravnala kot s sovražno državo.

Port Said, 5. marca. Ruske ladje ne bodo več pri Kadiksu čakale baltiškega brodovja, ampak mu gredó naproti do Alžirja.

Söul, 5. marca. Pri eksploziji, ki je nastala vsled bombe, vržene od neznanega Korejca v zunanje ministrstvo v Söulu, je bil tajnik in še en uradnik lahko ranjen.

Petrograd, 5. marca. V vojaških krogih ne pripisujejo izkrcanju japonskih vojakov v Posjetskem zalivu nobene važnosti. Japonci prodirajo jako počasi. Ruski vojaki bodo kmalu začeli prodirati v Korejo na celi črti.

London, 5. marca. Potovanje angleškega poslanika Benckendorfa v Petrograd je imelo ta namen, da izrazi ruskemu carju, da Anglija ne bo ničesa storila, kar bi bilo zoper nevtralnost, in da Anglija nikakor ne želi, da bi bila Rusija v vzhodni Aziji ponižana. Takoj, ko je prišel Benckendorf v London nazaj, je bil od kralja Edvarda sprejet v avdienci. Trdi se, da je razmerje Edvarda VII. do nečaka ruskega carja Nikolaja jako prijateljsko.

New York, 5. marca. Tu je bil velik ljudski shod, sklican od Ircev, ki je protestiral proti ameriškemu časopisju, ki stoji na japonski strani, in sklenil poslati predsedniku Roosevelt u poziv, naj se Amerika ne dá izrabljati Angležem proti Rusiji.

London, 5. marca. Reuterjev urad poroča, da bombe niso bile vržene v notranjem ministrstvu v Tokiu, ampak v Söulu.

Bukarest, 5. marca. V Brajli so aretirali Ljubomira Načevića, ki je agitiral pri Srbih, naj maščujejo umor srbskega kralja Aleksandra.

Aden, 5. marca. Nov mullah somalskega rodu iz Ojadena je osnoval upor pri reki Vezi Šebali.

Bern (Švica), 5. marca. Sto in petdeset revolucionarnih ruskih dijakov in dijačk na lausanskem vseučilišču je na shodu izreklo željo, da se naj začne na Ruskem revolucija. List „Revue de Lausanne“ obžaluje te demonstracije, češ, da škodujejo švicarski nevtralnosti.

Petrograd, 5. marca. „N. Vremia“ trdi, da je Boris Sarafov v Zenevi defravdiral 20.000 frankov, ki jih je dobil za makedonski vstanek.

—v— **Zagreb,** 5. marca. Pristaši starega Khuenovega zistema z veseljem pozdravljajo imenovanje prejšnjega bana za ministra „a latere“. Upajo namreč, da bode grof Khuen pritiskal na grofa Pejačevića, naj ne premeni zistema. Naučni načelnik Pavić ne soglaša z novim banom, a se krčevito drži svojega mesta in je že storil korake pri grofu Khuenu, da si utrdi stališče. Govori se, da je Pavić protežiral svojega zeta dr. Körblerja ter oddal šolsko zalogo tiskarju „Agramer Ztg.“, dasi sta bili vloženi dve za 20% nižji ponudbi, katerih pa Pavič ni naznanil banu. To je za Pavića jako neprijetno. Vojaška oblast je naročila dr. Körblerju, da toži reški „Novi List“ ki je o tem poročal. Ako bode grof Khuen po svojih pristaših delal ovire politiki grofa Pejačevića, potem nastanejo resni spori.

Budimpešta, 5. marca. (Kor. ur.) Pri otvoritvi seje ogrske drž. zbornice je min. predsednik predložil, naj se provizorično izpremeni zbornični poslovnik, (s katerim bi se zadušila obstrukcija). Liberalna stranka je predlog sprejela z glasnim odobravanjem, opozicija pa z burnimi ugovori.

Trst, 5. marca. Umirovljeni župnik Jakob Kocian je umrl tu danes predpoldne.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306·2 m, srednji zračni tlak 736·0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi.	Nebo	Padavina v 24 urah v mm.
4	[illegible]	734·5	3·2	si svzh.	obl.	
5	7. zjutr.	733·3	2·0	sl. jzah.	„	1·8
	2. popol.	733·5	3·3	sl. jvzh.	„	

Srednja včerajšnja temperatura 2·6°, normale 1·8°

Zahtevajte

v svoj prid vselej

pristno Kathreinerjevo

Kneippovo sladno kavo

samo v zavojih z varstveno znamko župnika Kneippa in z imenom Kathreiner ter se skrbno izogibajte vseh manj vrednih posnemkov.

04.II.b

Žitne cene

dné 4. marca 1904
(Termin.)

Na budimpeštanski borzi:

Pšenica za april	K	8·91	do	8·92
» » oktober	»	8·59	»	8·60
Rž za april	»	6·98	»	6·99
Oves za april	»	5·79	»	5·80
Koruza za maj 1904	»	5·54	»	5·55
» » juli	»	5.65	»	5.66

(Efektiv).

Dunajski trg.

Pšenica banaška	K	—	do	—
Rž južne železnice	»	—	»	—
Rž	»	7·10	»	7·35
Ječmen »	»	6·50	»	7·60
» ob Tisi	»	6·50	»	7·25
Koruza ogrska stara	»	6·05	»	6·20
» » nova	»	—	»	—
Cinkvant stari	»	—	»	—
» novi	»	6·90	»	7·25
Oves srednji	»	6·15	»	6·40
Fižol	»	7·—	»	12.—

„SLOVENEC“

se prodaja

odslej v naslednjih ljubljanskih tobakarnah:

Bizjak Ivan, Bohoričeve ulice 10.
Blasnik Lovro, Stari trg 12.
Blaž N., Dunajska cesta 12.
Brus Maks, Pred škofijo 12
Češnovar Lovro, Kolodv. ulice 33.
Doleno Helena, Južni kolodvor.
Fuchs H., Marija Terezije cesta 14.
Kališ Alojzij, Jurčičev trg 2.
Kanc Albin, sv. Petra cesta 14.
Kristan Ivan Resljeva cesta 24.
Kuštrin Agneza, na Bregu 6.
Mrzlikar Avg., Sodnijske ulice 4
Omejc Terezija, Karlovška cesta 32
Pihler Ivana, Kongresn trg 3.
Podboj Ivan, Sv. Petra cesta 101.
Saje Ant. Dunajska cesta 19.
Sever Mar., Gosposke ulice 11.
Sušnik Josipina, Rimska cesta 24.
Swatek Jos., Mestni trg 25.
Tenente Rudolf, Gradaška ulica 10
Tonich Ivana, Florijanske ulice 1.
Velkavrh Marija St. Jakoba trg.
Vesel Andrej, Prešernove ulice 20.
Vrhovc Ivan, Sv. Petra cesta 52.

Bohinjska Bistrica:
Mio Grobotek, trgovec.

Celovec:
Josip Sowa, prodaja časnikov.

Gorica:
Jos. Schwarr, Šol. ulice 2.

Hrušica pri Jesenicah:
Katarina Krivc.

Idrija:
Valent. Treven, trg, 102.

Javornik:
Štefan Podpac, trgovec.

Jesenice:
Alojzija Ahčin.

Kamnik:
Fran Subelj, trg., 39.

Kranj:
Karol Florian, knjigotržec

Logatec:
Maks Japelj, trgovec.

Novomesto:
J. Krajec nasl., knjigotržnica.

Postojna:
Helena Orešek, trg. 76.

Ribnica:
Ivan Lovšin, trgovec, 70.

Škofjaloka:
Janez Potočnik.

Št. Peter:
Fran Novak.

Trst:
Antonija vd. Kramar, Rojan št. 8
Mihael Lavrenčič, Piazza Caserma 1.
»Pri sv. Antonu Padovanskem«.

Zidan most:
Mary Peterman, kolodvor.

Pozor!

Na prodaj je iz proste roke

pritlična hiša

z vrtom in pritiklinami v obližju Ljubljane, po nizki ceni. 350 4

Kje, pové upravništvo »Slovenca«.

Lep lokal za modno trgovino

se išče za august-termin.

Ponudbe pod „Lokal“ upravništvu „Slovenca“ do **15. marca.** 398 3—1

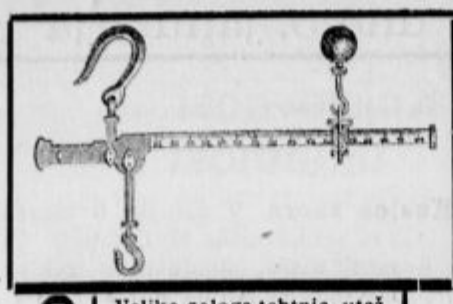

Velika zaloga tehtnic, utež in meril, mesoreznic, plaht za vozove in pristno pozlačenih nagrobnih križev.

Trgovina z železnino

Valentin Golob

prej **Andr. Druškovič**

Mestni trg 10 Ljubljana Mestni trg 10

priporoča sl. občinstvu in prečast. duhovščini veliko zalogo razne železnine, kuhinjske posode, ***roba iz kositarja, kolačnike,*** posoda za mast, lonce za perilo, medenice, žehtarje, konvice za mleko in petrolej i. t. d., ***domačega trpežnega ročnega dela,*** štedilnih ognjišč, stavbnih potrebščin, železniških šin, nosilk, roman- in portland-cementa, poljedelskih strojev tovarne Umrath & Co. v Pragi.

Staro kovino, baker, medenino, svinec, cin in cink kupuje v vsaki množini po najvišjih dnevnih cenah.

378 3—1

Važno za bolne na želodcu!

Pomanjkanje teka, bolečine v želodcu, slabosti, glavobol vsled slabe prebave, **motenje v prebavi** itd odstranijo takoj znane

Brady-jeve kapljice za želodec (Marijaceljske).

Mnogo tisoč zahvalnih in priznalnih pisem! — Cena steklenice z navodilom o uporabi 80 v. Dvojna steklenica K 1·40. — ***Dobi se v lekarnah.***

Kodar ni zaloge, razpošilja **osrednja zaloga C. Brady,** lekarna pri „Ogerskem kralju“, Dunaj I., Fleischmarkt 1, ako se pošlje **K 4·50,** 5 malih steklenic, ali **K 5** za tri vel. stekl. franko.

Svarimo pred ponarejanji; pristne Marijaceljske kapljice za želodec morajo — imeti varstveno znamko in podpis *C. Brady*

377 4—1

796 100—75

Zahtevajte

brezplačno in franko

moj ilustrovani cenik z več ko 600 podobami

ur, zlatega in srebrnega blaga in godbenih reči

HANNS KONRAD

tovarna za ure in izvozna trgovina

Most št. 520, Češko

Nik.-rem. ura gl. 2.50 3.—, 3.50 Za vsako uro 3 leta pism. jam

Oddaja šolske stavbe.

V občini **Nevlje, okraj Kamnik,** odda se delo nove enorazredne šole z učiteljskim stanovanjem; odda se po pismeni minuendni dražbi posameznim podjetnikom, eventuelno enemu samemu.

Daljni pogoji, troškovnik in načrt so vedno na ogled pri županstvu. Dražba se bode vršila **28. sušca,** h kateri se vabijo zidarski, tesarski in mizarski podjetniki.

Za predsedništvo:

386 3—1

J. Kadivc, župan.

396 3—1

S 762/3
28

Oklic.

Podpisani c. kr. notar kot sodni komisar naznanja, da se bo vsled predloga dedičev po dne 23. novembra 1903 v Ljubljani zamrlej gospej

Katarini grofici Walderstein

s sklepom c. kr. okrajnega sodišča v Ljubljani I z dne 25. febr. 1904 opr. št. A I $\frac{762/3}{28}$ dovoljena prostovoljna sodna dražba v zapuščino imenovane zapustnice spadajočih premičnin (zlatnine, srebrnine, dragotin, starine, podob, dragocenih okrasov, hišne, sobne in gospodarske oprave, obleke, perila, vozov in konjske oprave i. t. d.)

dne 9., 10., 11. in 12. marca 1904

v hiši št. 3 v Bethovnovih ulicah v Ljubljani (palača Walderstein) vršila.

Začne se dražba v imenovanih dnevih ob 9. uri zjutraj.

Dražbeni pogoji:

Posamezni predmeti se bodo po tozadevnih sodno dognanih cenilnih vrednostih izklicavali in se bodo samo za ali nad izklicno ceno onemu, ki največ ponudi, domaknili. Največja ponudba se mora takoj po domiku v roke sodnega komisarja v gotovini plačati — ter se morajo kupljeni predmeti od kupcev brez odloga odstraniti.

Ako pri dražbi navzoči dediči oziroma njihovi zastopniki sporazumno predlagajo, sme se vsak poljuben predmet ob priliki dražbe in pred domikom iz dražbe izločiti.

V Ljubljani, 3. marca 1904.

Dr. Karol Schmidinger
c. kr. notar kot sodni komisar.

Velika in bogata zaloga vsake vrste vozov.

Vozovi za c. kr. poštarje se dobivajo in izdelujejo pri

Petru Keršič-u

tovarna za vozove v Šiški pri Ljubljani.

Istotam se sprejmejo **izurjeni kolarski, kovaški** in **sedlarski pomočniki** kakor tudi **učenci** v te spadajoče stroke. 397 3—1

395 1-1

Vabilo

na

redni občni zbor

»Hranilnice in posojilnice v Domžalah«

registrovane zadruge z neomejeno zavezo,
ki se bo vršil

v nedeljo, dné 20. marca 1904,
v hrani ničnih prostorih
ob 3. uri popoldne.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje računa za leto 1903.
4. Sprememba pravil.
5. Volitev načelstva.
6. Volitev nadzorstva.
7. Slučajnosti.

Načelstvo.

393 1-1

Vabilo

na

VI. redni občni zbor

„I. delavskega konsumnega društva“ na Jesenicah

registrovane zadruge z neomejeno zavezo,
ki se bo vršil

v nedeljo, dné 20. marca 1904,
ob 3. uri popoldne
v gostilni g. Helene Vilman na Savi.

Dnevni red:

1. Poročilo načelnika.
2. Predložitev in potrjenje računskega zaključka za l. 1903. ter razdelitev čistega dobička.
3. Volitev načelstva (in sicer načelnika, njega namestnika, blagajnika, tajnika in sedem odbornikov).
4. Volitev nadzorstva (3 člani).
5. Spremembe pravil.
6. Slučajnosti.

K obilni udeležbi se člani uljudno vabijo.

ODBOR.

394 1—1

Vabilo

na

VIII. redni občni zbor

hranilnice in posojilnice v Stari Loki

registrovane zadruge z neomejeno zavezo
kateri se bo vršil

v nedeljo, dne 27. marca 1904,
ob 3. uri popoldne v kaplaniji.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in računskih pregledovalcev.
2. Predložitev in potrjenje računa za l. 1903.
3. Volitev načelstva in računskih pregledovalcev.
4. Sprememba pravil.
5. Razni nasveti in predlogi.

K obilni udeležbi se vabijo vsi člani.

Načelstvo.

Opomnja: Ako bi ob določeni uri zbor ne bil sklepčen, vrši se pol ure pozneje drugi, ki sklepa ne glede na število udeležencev.

Katoliška bukvarna v Ljubljani.

Ob priliki petdesetletnice slavnostnega razglašenja verske resnice o Brezmadežnem spočetju Marijinem priporočamo:

Molitev k brezmadežni Materi Božji (listič) 100 kosov K 1·—

Plattner, der Unbefleckten Ruhmeskranz. Eine Jubelgabe für das fünfzigste Jahr seit der Definition ds Glaubenssatzes von der unbefleckten Empfängnis Mariä. Prediktzyklus 2 K.

Seeböck, Maria Immaculata, das große Gnadenzeichen am Himmel des XIX. Jahrhunderts, vezano K 6.20.

MAGGI-JEVA ZABELA

je izvrstno sredstvo, s katerim slabi juhi, omaki, mesenemu primesku, zelenju itd. tako damo izredno čvrst, prijeten okus. — **Zadosti malo kapljic.**

Na prodaj je v vseh trgovinah kolonijalnega blaga in delikates pa dišav.

Steklenica od 50 v više. Izvirne steklenice se napolnjujejo prav cenó.

909

1357 98

ANTON PRESKER

krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 16

se priporoča preč. duhovščini v izdelovanje vsakovrstne

duhovniške obleke

iz trpežnega in solidnega blaga po nizkih cenah.

Opozarja na veliko svojo zalogo

izgotovljene obleke

posebno na **haveloke** v največji izberi po najnižjih cenah

Dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov

---

Pozor!

Za trgovce ali letoviščarje se **odda v najem** prostorna

hiša

s prodajalno, kletjo, hlevom in **skladiščem,** poleg katere je velik **vrt,** vse ob zdravi mimoteko i vodi ob cesti, na kateri je velik promet. Hiša stoji blizu Ljubljane in se oddá proti letni najemščini 250 gld. Eventuelno se tudi **proda.** — Ponudbe na upravništvo „Slovenca“. 339 3—3

Cena vžigalic:

1 orig. zaboj s 500 zavitki (normal) K 48·—
franko Ljubljana, 2% popusta.

Iv. Perdan, Ljubljana.

Iv. Perdan, Ljubljana

1 orig. zaboj s 500 zav. (Flaming) K 52·—
franko Ljubljana, 2% popusta.

1586 **Absolutno zajamčeno** 9

pristno mašno vino

priporočal je knezoškofijski ordinarijat ljubljanski l. 1898. veleč. duhovščini za nakup pri

„Kmet. društvu v Vipavi“

zato, ker je društvo pod strogim nadzorstvom dekana vipavskega. Razpošilja se od 56 litrov naprej čista bela vina od 42 do 50 kron za 100 litrov loco kolodvor Postojna. Rdeče hribovško namizno vino po 30 kron.

Vino je jako milega okusa, ker je napravljeno po novem francoskem načinu. Višje množine se zaračunijo nekoliko ceneje.

V zalogi je tudi finejše sortirano vino, kakor: **kraljevina po 50 kron, pinela po 55 kron, beli burgundec in laški rizling po 60 kron, ter staro vino v buteljkah, beli burgundec in renski rizling.**

„Kmetijsko društvo v Vipavi“.

Karol Zupančič

Jurjevica pri Ribnici, Kranjsko

Izdelovatelj žičnih (dratenih) tkanin ter pletenin in trgovina s sitarskim, rešetarskim in lesenim blagom

priporoča slavnemu p. n. občinstvu svoje **pletenine in žice, pletene s strojem po uzorcih,** za ograjo gozdov in vrtov, za fazanerije, kurnike, golobnjake; **mreže za presejanje** gramoza in peska. — Izdeluje in ima veliko zalogo **medene, pocinjene in železne tkanine** za stroje, mline, okna, line, kleti; mesne sitnice, prožne posteljne mreže (Drahtmatratzen) v raznih velikostih, raznovrstna sita, rešeta za tovarne in mline, kape za ogrebanje čebel, pokrivala za jedila, **razno leseno (suho) robo** itd. po najnižji ceni.

Ceniki na zahtevanje brezplačno.

226 12—4

Pivovarniška restavracija „pri belem konjičku“ v Ljubljani,

Wolfove ulice štev. 12.

Izborna kuhinja, vedno sveže Auerjevo marčno pivo, pristna vina, elegantni prostori.

Na blagohoten obisk uljudno vabi

z odličnim spoštovanjem

47 16 **Rasberger.**

Prva kranjska z vodno silo in turbino

969 16

delujoča

tovarna stolov

tvrdke Fr. Švigelj

na Bregu, p. Borovnica, Kranjsko,

priporoča sl. občinstvu, prečast. duhovščini, imejiteljem in predstojnikom zavodov in šol, krčmarjem in kavarnarjem, ravnateljstvom uradov, gg. brivcem itd. itd. natančno in trpežno izvršene

stole, naslonjače, fôtelje, vrtne stole, gugalnike itd.

po kar najbolj nizki ceni. Blago je iz trdega, izbranega lesa, poljubno likano ali v naravni boji imitirano.

Največja zaloga stolov, naslonjačev in gugalnikov iz trsja.

Stole za krčmarje po 2 kroni.

Na željo pošlje tvrdka **najnovejše obširne cenike z nad 80 slikami,** iz katerih je razvidna oblika blaga in cene, zastonj in franko.

Naročevalcem na debelo dovoli se znaten popust.

Naznanilo.

Za zvišanje in uravnavo sveta nasproti rampe državnega kolodvora, kjer imam lesno skladišče, **rabim različen materijal,** kakor

šuto, razbito opeko itd.

P. n. lastnike podobnega materijala uljudno prosim, da se blagovolé odslej ozirati na-mé ter naročé odvažujočemu uslužbencu (vozniku), naj popelje na moj prostor, kjer imajo poleg krajše vožnje tudi to udobnost, da so pri napornem odkladanju na razpolago moji delavci. **Vsak voznik dobi tudi 10 v. v dar.**

Ker je omenjen prostor v mestu, je upati, da se vsak ozira na mojo prošnjo, kajti že pri času se bode precej pridobilo, in bodo imeli poleg posestnikov tudi odvaževalci priličnejše ugodnosti.

1689 52—12 **Anton Deghenghi.**

---

102 52—7

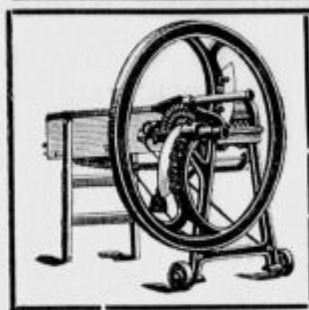

Delavce

pribranite

če kupite splošno za najboljše spoznane **gepeljne, mlatilnice, slamoreznice** in druge stroje, tudi trombe, cevi, klinje in druge potrebščine, v zalogi

Fran Zeman-a

Ljubljana, Polianska cesta št. 24.

Domača slovenska tvrdka!

izdelovatelj orgelj

Ivan Milavec

(Goršičev učenec)

Ljubljana Cerkvene ulice

se najuljudneje priporoča 26—6

v izdelovanje

novih cerkvenih orgelj.

Vsakovrstna popravila po najnižjih cenah.

Na prodaj sta 286 12—3

2 križeva pota 2

jeden 95 cm visok velja gld. **65·—**
drugi 150 „ „ „ „ **250·—**

ta veliki križev pot tudi nekoliko pod ceno pri

Fr. Toman-u

podobarju in pozlatarju v Ljubljani, Valvazorjev trg štev. 1

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“

Dunajska cesta št. 19. v Medjatovi hiši, v pritličju Dunajska cesta št. 19.

vsprejema:

1. **zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in pridelkov proti požarni škodi;**
2. **zavarovanja zvonov proti poškodbi in**
3. **za nižjeavstrijsko deželno zavarovalnico na Dunaji:**
   - *a)* zavarovanje na doživetje in za smrt, jednostavna zavarovanja za slučaj smrti, na doto in rento, ljudska zavarovanja z mesečnim plačilom zavarovalnine po 50 vin., 1, 2, 3 in 4 K in dajé po neprisiljenih vlogah v oddelku „Rentna hranilnica“ deželne zavarovalnice zelo praktično starostno in rentno preskrbo;
   - *b)* zavarovanja proti vsakovrstnim nezgodam (telesnim poškodbam) in nezgodam na potovanju po suhem in na vodi ter jamstvena zavarovanja vsake vrste.

28 26—5

Pojasnila daje in vsprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice ter postreže na željo tudi s preglednicami in ceniki.

Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanja pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico.

V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov, se proti proviziji nastavljajo spoštovane osebe za ta zaupni posel.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost.

Svoji k svojim!

Slovenci! pristopajte k domači zavarovalnici!

Varstvena znamka.

Poskusite pristni rastlinski likér

„Florian“

Po okusu in zdravem učinku prvak likérjev.

Ogreva in oživlja telo,
Budi tek in prebavo,
Daje dobro spanje.

Lastnik:

Edmund Kavčič v Ljubljani.

Vzorci se radovoljno dajejo brezplačno. 1741 44

Zanesljivo poštено dekle

vajeno hišnih opravil, se sprejme lahko takoj po dogovoru v službo.

Prednost ima izvežbana nekoliko v trgovini ali šivanju. 282 6—5

Kje, pove iz prijaznosti upravništvo „Slovenca.“

---

392 1—1

Vabilo

na

6. redni občni zbor

kmetijskega društva v Gorjah

registrovane zadruge z omejeno zavezo

kateri se bode vršil

v nedeljo, dné 20. marca 1904, ob pol 4. uri popoldne

v posojilničnih prostorih.

Dnevni red:

1. Pozdrav načelnika.
2. Predložitev računov.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Potrjenje računov za leto 1903.
5. Sprememba pravil.
6. Volitev treh po triletni dobi odstopivših odbornikov.
7. Volitev nadzorstva.
8. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi

ODBOR.

Pozlatarski pomočnik

dobro izurjen v svoji stroki, sprejme se v delo pri

833 3—3 **R. Golobiču**, podobarju
Sv. Tomaž v Slov. Goricah, Štajersko.

---

385 1—1

Vabilo

na

VIII. redni občni zbor

hranilnice in posojilnice v Senožečah

dné 6. aprila 1904, ob 10. uri predpoldne

v zadružni uradnici v Senožečah.

Vspored:

1. Nagovor načelnika.
2. Poročilo tajnika.
3. Pretresovanje računov za l. 1903.
4. Slučajnosti.

Opomba: V slučaju, da bi ne bil občni zbor ob 10. uri sklepčen, vršil se bo potem ob 11. uri predpoldne isti dan, na istem kraju in z istim vsporedom drugi občni zbor, ne gledé na število navzočih članov.

Načelstvo.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejenim poroštvom

v lastni hiši v Ljubljani **v lastni hiši**

na Dunajski cesti št. 18, na vogalu Dalmatinovih ulic

obrestuje hranilne vloge po

23 104—18

4 1/2 %

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

Uradne ure od 8.—12. in od 3.—4. ure popoldne.

Hranilne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom hranilničnega urada.

Upravno premoženje kmetske posojilnice znaša K 4,948.796·27.

Stanje hran. vlog K 4,703.762·02. Denarni promet K 20,246·712·13. Stanje rez. zaklada K 77.979·34.

Varnost hranilnih vlog je tudi zajamčena po zadružnikih.

Poštno-hranilničnega urada št. 828.406. — Telefon št. 185

Pariška svetovna razstava 1900 „Grand Prix“.

Najvišja odlika!

Na 7 prejšnjih razstavah s prvimi darili odlikovano.

Pristno le, če na podplatu 1860 T.P.A.P.M. С.Петербургъ in ustanovno leto 1860.

Šent Peterburške GALOŠE

čevlji za sneg, „Storm Slippers“.

1592 18

Vsak dan jih izdela tovarna 40.000 parov!

Edini kontrahenti: Messtorff, Behn & Co., Wien, I.

Na debelo in drobno pri

Anton Krisperju v Ljubljani

kakor pri sledečih trgovinah:

V Ljubljani so na prodaj pri **Ceškuti Marija, J. S. Benedikt, Petričič Vaso, Persche Alojzij, Treo Karolina, Ant. Leutgeb, Julije Stor, Ernest Sark, I. C. Hamann, Vikt. Gerhauser.**

Brinšek Ivan Trnovo, **Engelsberger Rud.** Krško, **Homann Friderik, Homann Oto, Fürsager Leopold** v Radoljici, **Gratner Jurij** Kamnik, **Gatsch A.** Kostanjevica, **Lapajne Valentin** Idrija, **Pollak Marija** Kranj, **Petelin Andrej** Ribnica, **Trevn Valentin** Idrija, **Trevn Anton** Jesenice, **Verbič Anton** Sevnica **Lebinger & Borgmann** Litija, **E. Hoffmann** Kočevje, **Jonke Franc**, **Bartelme Josip** Kočevje

---

Jako važno za kolesarje!

Predno se kdo odloči nabaviti kolo, naj ne zamudi pogledati zaloge ali vsaj naročiti cenik od

pravih Puch-ovih koles

najnovejših modelov, katerih edino zastopništvo ima **Franc Čuden v Ljubljani.**

Pozor!

279 3

One častite gospode, kateri se zanimajo za **motor-kolesa**, vabim, da naj si sleherni ogleda pri meni razstavljeno

Puch-ovo motor-kolo

da se prepriča, kako fino in popolnoma prosto je sestavljeno, tako da se sleherni lahko takoj privadi voziti.

Puchovo kolo je do sedaj vedno med vsemi drugimi na površini

---

60 dni na poskušnjo

pošljem vsakomur pravo Roskopf-patent-uro s sidro, sistem Böhnel, in se zavezujem tekom 30 dni vzeti uro nazaj in takoj brez vsakega odbitka vrniti plačani denar.

Prava Roskopf-patent-ura

s sidro sistem Böhnel 388 6—1

antimagnetique in sekund. kazalec

Samo gl. 2·50 z verižico in škatljico.

s pravim pat. emajl. kazališčem (ne iz papirja) masivn. 36 ur idoče, na sidro v eleg. črno imit. jeklenem ali nikelnastem okovu, je edino le radi velike trpežnosti in točnosti najboljša ura, in se mora vsakomur priporočati, kdor rabi močno in zanesljivo uro.

Cena z lepo nikelnasto verižico in škatljico vred **gld. 2·50**, 3 kosi gld. 6·75, 10 kosov gld. 20·—. Iste ure s podobo cesarjeve ali papeža Pija X., ali s slikami z lovskih in drugih krajev 50 kr. več. Za točnost se jamči pismeno 3 leta.

Pošilja proti povzetju **I. Böhnel** tovarn. zaloga **Roskopf-ur**

Max Böhnel, urar, **Dunaj IV.,** Margarethenstr. 48

založnik c. kr. drž. uradnikov.

Svarilo! Na mnoga vprašanja čast. bravcev tega lista naznanjam, da imam edino tov. zalogo pravih **Roskopf pat. ur** na sidro, **sistem Böhnel** in sem je tudi prvi napovedal. Vkljub temu **mnoge tvrdke ponarejajo moje oglase in hvalijo svoje navadne ure** s plombo ali brez nje iz pločevine, **ki se dobe pri meni za gld. 1·70.** Presim torej paziti **strogo** na ime **MAX BÖHNEL, urar.** Vsa druga ponarejanja odločno odklonite. **Ustanovljeno l. 1840.**

Drenikov vrh

toči odslej naprej

pristni cviček

iz pokuševalne kleti, od gosp.

Vil. Pfeifer-ja, Krško

in **dobro staro**

starino od l. 1900

iz vinogradov preč. gosp. biskupa

Strossmayer-ja, Djakovo.

Za obilen obisk se najtopleje priporočam

263 8—6 *Rus.*

Ravnokar so izšli

zemljevidi

rusko-japonskega bojišča

v zalogi tiskarne J. Blasnika nasl. v Ljubljani.

Cena 20 vinarjev za komad, po pošti 26 vin.

Dobivajo se v tiskarni ter vseh knjigarnah.

306 10

J. SOKLIČ

v Ljubljani, Pod Trančo 1

priporoča prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu v mestih in na deželi **izborno svojo zalogo**

cilindrov, mehkih in trdih klobukov, turistskih klobukov, čepic.

po raznovrstnosti blaga primerno nizkih cenah.

Tovarniška zaloga

lodnatih klobukov

c. kr. dvornih založnikov A. J. Pichler v Gradci. 391 12—10

Založn. c. kr. državnih uradnikov

Založn. c. kr. državnih uradnikov

Slovito, temnorudeče, izborno, sladko, močno, zajamčeno pristno 332 6—2

dalmatinsko črno vino

se dobiva edino le pri podpisani zalogi vina na debelo za ceno 48 vin. liter.

Vzorci se pošiljajo franko, ako se vpošlje 20 vin. v znamkah.

R. Maiti, Koper, Istra.

Prodaja
po
Izvirnih
tovarniških cenah
glasom razpoloženega tovarniškega cenika.

Glavna zaloga
pri
Fr. Pleterski
trgovina
z mešanim blagom
Novomesto.

Vsaka res praktična gospodinja

ki ne presoja dobrote posode iz emajla po njeni lični zunanjosti in barvi
ampak edino le po merodajni trpežnosti v rabi in nizki ceni
326 6—2 kupuje dandanes le **sivo emajlirano**

secesij. emajl-kuhinjsko posodo

komanditne družbe P. WESTEN, Šopronj - Ligetfalu.

Glavna zaloga
pri
Fr. Pleterski
trgovina
z mešanim blagom
Novomesto.

Prodaja
po
Izvirnih
tovarniških cenah
glasom razpoloženega tovarniškega cenika.

Marija Sattner,

Ljubljana, Dunajska cesta št. 19, II. stop., II. nadstr. (Medijatova hiša),

se priporoča preč. duhovščini za

izdelovanje cerkvenih para-mentov.

Izdeluje **cele ornate, kazule** v vseh liturgičnih barvah, **pluvijale, obhajilne burze, štole** in vse za službo božjo potrebne stvari, priproste in najfineje, kakor se glasi naročilo, v svilnatem in zlatem vezenju. — Izdeluje tudi **bandera** in **baldahine** ter izvršuje vsakovrstno **cerkveno perilo** iz pristnega platna. Vporablja samo **dobro blago, cene po mogočnosti nizke,** zagotavlja trpežno, vestno delo in hitro postrežbo. Prenovljenje starih paramentov tudi radovoljno prevzame.

1724 8

Preselitev obrta.

Slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da sem se

preselil s Sv. Petra nasipa

na Dunajsko cesto štev. 18

v hišo »Kmetske posojilnice«.

Zahvaljujem se tem potom, za dosedaj mi naklonjeno zaupanje ter se priporočam zlasti preč. duhovščini v izdelovanje duhovniške obleke in talarjev.

Izdelujem vsakovrstno obleko po najmodernejšem kroju ter po zmernih cenah. 304 4—4

Za mnogobrojna naročila se priporočam z vsem spoštovanjem

J. N. Potočnik, krojač
Ljubljana, Dunajska cesta 18.

Naznanilo otvoritve.

Usojam si s tem uljudno naznaniti, da sem **s 1. marcem otvoril v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 2 specialno trgovino**

barv, firnežev, lakov, čopičev

ter sploh vseh predmetov, ki spadajo v to stroko.

Velecenjeno p. n. občinstvo prosim, da dobrohotno podpira moje podjetje ter se priporočam

s posebnim spoštovanjem

371 3—2 Henrik Wibbe.

Grah

sladki, zgodnji, nizki in visoki,

zelenjade, cvetlice

vsake vrste, zanesljivo kaljive,

velikanska pesa

tudi vsako leto zanesljiva, je že došlo.

V obilen nakup se priporoča 188 8—5

Peter Lassnik
v Ljubljani, Wolfove ulice št. 1.

Inženir J. MIKULA

tehnični birô v Ljubljani

Mestni trg 19

priporoča kot zastopnik

tovarne za stroje Andritz
delniška družba
tovarna v Andritzu pri Gradcu
prometno ravnateljstvo na Dunaju, I., Kohlmarkt 1

parne in plinove stroje, turbine vseh preizkušenih sistemov, parne kotle vseh vrst, samotežnike na roke in z električno gonilno silo, valjčne naprave, rudokopske in fužinske stroje, naprave za vodne postaje, vodne samotežnike, obračalnike, premikalne odre, vodilne cevi iz litega železa in iz železne pločevine, transmisije, ventilatorje, kompresorje, naprave za lesne brusilnice, za celulozne in papirne tovarne, za litje železa, kovin itd.

Projekti in proračuni
popolne parne, turbinske in sesalne plinove naprave
brezplačno.

278 6—3

Najboljše reference iz vseh delov monarhije.

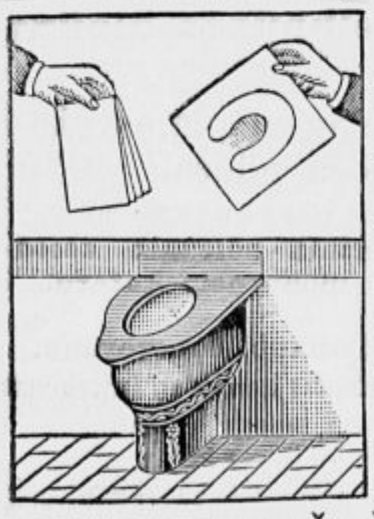

Važno!

Higienična novost! Patentovano v vseh kulturnih državah!

Klozetni podložni papir.

Največja snažnost. Varstvo proti infekciji pri porabi klozeta.

Zdravniško vsestransko priporočano.

Vzorci in cenik na razpolago.

Gospodje hotelirji, restavraterji in kavarnarji imajo pri porabi naših patentiranih avtomatov velik materijalni dobiček.

Na tozadevna vprašanja daje radovoljno pojasnila tvrdka **Bellmond & Co., Dunaj V., Schönbrunnerstrasse 66,** in

F. NUČIČ, Ljubljana, Privoz 3, Prule

I. kranjsko podjetje za razširjanje oznanil in prodaja patentovanega klosetnega papirja potom avtomatov.

Klozetni avtomati so na nastopnih krajih v rabi: V Ljubljani: ***Hotel pri Južnem kolodvoru, hotel pri Lloydu, hotel pri Slonu, hotel Strukel.*** Restavracije: ***Kenda*** (Narodni dom), ***Vospernik*** (Puntigamska pivnica), ***Rasberger*** (G. Auer), ***pri Roži,*** Židovske ulice, ***Avguštin Zajec,*** Rimska cesta 24. Kavarne: ***Avstrija, Evropa, Kasino, Narodna kavarna, Valvasor.*** Na deželi: Kočevje: ***hotel pri Pošti.*** Ribnica: ***hotel Arko.*** Sava - Jesenice: ***v kantini industrijske družbe.***

335 3—3

Naročajte **izborno ljubljansko delniško pivo**
iz pivovarne v Žalcu in Laškem trgu.

706 104—83

Narodila sprejema centralna pisarna v Ljubljani, Sodne ulice 4.

Odda se v najem

prodajalna

v večji vasi na **Notranjskem**, katera že obstoji nad 30 let. Zraven prodajalne je prostorno **skladišče**, **soba** za stanovanje in **kuhinja**.

373 3—2

Naslov pove upravništvo »Slovenca«.

Služba organista

se razpisuje do 10. marca t. l. in se lahko takoj nastopi v **Dobrepoljah.** Letno plačilo okoti 500 K brez stanovanja.

Župni urad Dobrepolje.

322 3—3

V najem se da

hiša z gospodarskim poslopjem

lastnina pok. Frana Nosana v Gotenici v kočevskem okraju, v kateri se je veliko let izvrševal **strojarski obrt.** Vse je v v dobrem stanju in se odda le vsled smrti lastnika pod ugodnimi pogoji. V okolici ni nobenega enakega obrta. — Več se poizve pri g. Antonu Klunu, trgovcu v Dolenji vasi pri Ribnici. 300 3—2

Katoliška Bukvarna v Ljubljani

priporoča:

Slov. zemljevid bojišča rusko-japonske vojske.

Cena 20 vin., po pošti 23 vin.

Freytags Karte des Russisch-Japanischen Kriegschauplatzes

(z berilom, statističnimi podatki itd.)

Cena 36 vin., po pošti 40 vin.

Neue Kriegskarte von Ost-Asien.

Mit Begleitworten: Ost-Asien vom politisch-militärischen Standpunkte. Bearbeitet von P. Langhaus. (Razdelba ruskih in japonskih čet, ter smer njih gibanja, kakor tudi stališče vojnih ladij je rudeče zaznamovano.)

Cena K 1·20, po pošti K 1·30.

Karte von Makedonien, Altserbien und Albanien.

Mit kartographischen, historischen und statistischen Beilagen zum Verständnisse der Makedonischen Frage. Bearbeitet von dr. Karl Peucker.

Cena K 1·80, po pošti K 1·90.

Zadnja dva zemljevida sta vsled posebne natančnosti in vsestranskih podatkov velike važnosti. P. n. naročevalci, ki nimajo pri nas odprtega računa, naj blagovolijo z naročilom vred denar doposlati, ker bi jim glede na mali znesek povzročilo povzetje prevelike stroške.

Krojaškega pomočnika

sprejme takoj Fr. Widmar, krojač v Železnikih.

364 3—2

Zemljišče

na prodaj.

Pet stavbenih parcel je na prodaj po nizki ceni pri Koleziji.

Podrobna pojasnila daje **L. Kotnik,** Jeranove ulice št. 12. 351 3

Ljubljana
Slomškove ulice št. 19

D. SERAVALLI

Ljubljana
Slomškove ulice št. 19

Izdelovatelj umetnega kamna in cementnih izdelkov.

96 10—7

Priporoča se č. g. stavbenim podjetnikom kakor tudi slav. občinstvu za nabavo cementnih izdelkov.

Cevi iz portlandskega cementa, vsakovrstne stopnice, plošče za tlak v vsakojakih barvah in okraskih, cementni strešniki, mize iz mozaika in cementa, vodovodne školke, okraske za fasade, vsakovrstne podobe; dalje: konjske žlebove, jasli za goveda, korita za svinjake i. t. d.; vse to imam vedno v zalogi. — Prevzemam vsa v to stroko spadajoča dela.

Delo izborno in solidno z večletno garancijo.

Cene po dogovoru nizke, postrežba točna.

Hamburg-Amerika Linie

Največje najstarejše parobrodno društvo na svetu.

Njega parobrodje obsega **280** velikanskih parnikov.

v **Ameriko** zanesljivo v **6** dnevih

direktna najhitrejša prekomorska vožnja z brzoparniki

iz **Hamburga** v **Novi York** ali pa v **Halifax.**

Brezplačna vsakovrstna pojasnila daje od visoke vlade potrjeni zastopnik:

Hamburg-Amerika Linie

Fr. Seunig v **Ljubljani**

Dunajska cesta štv. 31 poleg velike mitnice ali šrange.

1153 52—25

Ustanovljeno leta 1842.

1563 15

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in lakov.

Električni obrat.

Brata Eberl

Prodajalna in komptoar:
Miklošičeva cesta štev. 6.

Delavnica:
Igriške ulice štev. 8.

Slikarja napisov
Stavbinska in pohištvena pleskarja.

Velika zbirka dr. Schoenfeld-ovih barv v tubah za akad. slikarje.

Zaloga čopičev za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega mazila za hrastove pode, karbolineja itd.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznano reelno in fino po najnižjih cenah.

Telefon 154.

„ANDROPOGON“

(Iznajditelj **P. Herrmann,** Zgornja Poljskava)

je najboljše, vsa pričakovanja prekašajoče **sredstvo za rast las,** katero ni nikako sleparstvo ampak skozi leta z nenavadnimi vspehi izkušena in zajamčeno neškodljiva tekočina, **ki zabrani izpadanje las in odstrani prahaje.**

Značilno je, da se pri pravilni rabi že čez 4 do 5 tednov opazi močna rast las, kakor tudi brade, in imajo novo zrasli lasje pri osivelih zopet svojo nekdanjo naravno brado.

Mnogoštevilna priznanja. Cena steklenice **3 krone.**

Dobi se v vseh mestih in večjih krajih dežele.

Glavna zaloga in razpošiljatev v Ljubljani

pri gospodu 274 (82

Vaso Petričić-u.

V zalogi imajo tudi gg. **U. pl. Trnkóczy, Anton Kanc in Ernst Sark v Ljubljani, A. Rant v Kranji,** in **lekarna „Pri angelju“ v Novem mestu.**

Preprodajalci popust.

IVAN DOGAN

mizarski mojster v Ljubljani, (Medjatova hiša štev. 19)

Cene brez konkurence!

priporoča svojo bogato zalogo hišne oprave.

Spalne terjedilne sobe za salone.

Divane vsake vrste.

Konkurenca nemogoča!

Modrace in žimnice na peresih, podobe, ogledala, otročje vozičke itd.

Naročila se točno izvršujejo.

Cenik s podobami zastonj in franko. 1564 14

M. ŽARGI

Ljubljana

Sv. Petra cesta štev. 2

Velika izbera za **krojače** in **šivilje raznega lišpa,** dalje največja izber **kravat, ovratnikov, srajc, klobukov, modercev** itd., vsakovrstnega moškega in ženskega perila po najnižji ceni.

329 3—3

Dražbena prodaja zemljišča in pôda.

Dné 18. marca, to je dan pred sv. Jožefom prodalo se bo na prostovoljni javni dražbi na lici mesta **več njiv na mestnem polju pri Novem mestu,** takozvane Polakove njive, **dve njivici blizu mestnega pila, Polakov pôd poleg mesta ob Ljubljanski in Ločenski cesti, dalje večji vrt nad novo sodnijsko palačo** Plačevalo se bo na triletne obroke.

Natančnejši pogoji se izvedó v gospod **pr. Poznikovi notarijatski pisarni v Novem mestu.**

281 3—3

Perje za postelje in puh

priporoča po najnižjih cenah

671 79 **F. HITI,**

Pred škofijo štev. 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Restavracija

pri „zlati ribi“

lastnica Marija Rozman.

Dobro znana restavracija pri **„zlati ribi“** vhod iz Ribje ulice in Špitalsk ulice priporoča izborna vina iz Dolenjske, Istre in Štajerske.

Vsak dan večkrat sveže priznano dobro **puntigamsko marčno pivo.**

Na razpolago imam vedno sveža **gorka in mrzla jedila** za zajtrk, opoldan in zvečer.

Marija Rozman
restavraterka.

331 8—2

MATTONEY

GIESSHÜBLER

naravna alkalična kisline

je

najboljša mizna in osvežujoča pijača, v. 38 22

katera je preskušena pri **kašlju, vratnih boleznih, želodčnem** in **mehurnem kataru.**

Izvirek: **Giesshübl Sauerbrunn,**
železn. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih
Prospekti zastonj in franko

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih špecerijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in vinom.

Zaloga pri **Mihael Kastner-ju** in **Peter Lassnik-u v Ljubljani.**

Sprejmem

takoj dobro izurjenega in vestnega

specerista

v svojo trgovino.

Vendelin I. J. Starè
Ribnica

335 3—3

Jernej Bahovec

trgovina papirja, pisalnega in risalnega orodja v Ljubljani

Sv. Petra cesta štev. 2

252 - 10 Filijalka

Resljeva cesta štev. 7

priporoča najbolje urejeno zalogo različnega papirja, trgovskih in poslovnih knjig, šolskih zvezkov, beležnic, črnila itd.

Dimnik, Avstrijska zgodovina za ljudske šole, nastenske table za ljudske šole, molitvenike v raznih vezeh, kipe slovenskih literatov, razno galanterijsko blago itd.

Nizke cene, točna in solidna postrežba.

HERBABNY-jev
podfosfornasto-kisli

apneno-železni sirup

Ta 34 let z največjim uspehom rabljeni **prsni sirup raztapija slez, upokojuje kašelj, pomanjšuje pôt, daje slast do jedi, pospešuje prebavljanje** in **redilnost,** telo **jači** in **krepi.** Železo, ki je v sirupu v lahko si prisvajajoči obliki, je jako koristno za **narejanje krvi,** raztopljive **fosforno-apnene soli,** ki so v njem, pa posebno pri **slabotnih otrocih** pospešujejo **narejanje kostij.**

Cena steklenici 1 gld. 25 kr. = 2 K 50 h, po pošti 20 kr. = 40 h več za zavijanje.

Svarilo! Pred izdelki pod enakim ali podobnim imenom, ki pa so po **sestavi** in po **učinku** vsa različna **posnemanja naših izvirnih preparatov** že 34 let obstoječega podfosfornastega kislo-apnenega-železnega sirupa, svarimo in toraj prosimo, izrecno zahtevati **Herbabny-jev apneno-železni sirup** in gledati na to, če ima vsaka steklenica pristavljeno uradno vpisano varstveno znamko.

Edina izdelovalnica in skladišče:

Dunaj, lekarna „zur Barmherzigkeit"

VII./1, Kaiserstrasse 73—75.

V zalogi skoro v vseh lekarnah na Dunaju, v Ljubljani in drugod. 13ž 20—12

V zalogi je nadalje pri gg. lekarnarjih: **v Ljubljani**: M. Mardetschläger, G. Piccoli, U. pl. Trnkóczy, J. Mayr; **Celje**: O. Schwarzl & Co., M. Rauscher, **Reka**: F. Prodam, G. Prodam, A. Schidler, Ant. Mizzan; **Breže**: G. Eisässer dediči; **Sovodenj**: F. Kordon; **Celovec**: P. Hauser & J. Pichler, P. Birnbacher vdova, J. Kometter, V. Hauser & R. pl. Hillinger; **Št. Vid**: A. Schiebl; **Trbiž**: J. Siegl; **Trst**: C. Zanetti, A. Sutina, A. Filippi, dr. J. Serravallo, E. pl. Leitenburg, P. Prendini, dediči M. Ravasini; **Beljak**: Jobst & Schneider, L. Assmann; **Črnomelj**: F. Haika; **Velikovec**: J. Jobst, **Volšperk**: J. Huth.

Pojasnilo!

Vsestransko priznane **Anker-remontoir ure, sistem Roskopf,** si niklastimi okrovi kupuje že leto dni velik del mojih odjemalcev, posebno poljedelci, uradniki, uslužbenci železništva, finance in železnic v svojo največjo zadovoljnost. Pošiljam svojo **pristno ameriško sistema**

Roskopf-patent anker remontoir ure štev. 99

(zelo priporočljiva službena ura) z emaillirem kazališčem in fino poliranim dobro zapirajočim nikelnastim okrovom, pozlačenimi kazalci, natančno regulirana in 36 ur ideča, tritetna garancija, naravnost na zasebne odjemalce **kom. za 2·50 gld., 3 kom. za 7 gld., 6 kom. za 13·50 gld.** Primerna nikelnasta verižica z lepim kompasom **komad 30 kr.** Razpošilja se proti poštnemu povzetju ali če se pošlje denar, če ura ne ugaja ali pa zadovoljivo ne funkcionira.

Boljš solidnega postopanja ne more nihče zahtevati.

Hanns Konrad

prva tovarna za ure v

Mostu štev. 613, Češko.

c. kr. sodni zaprisežen cenilec. Moja tvrdka je odlikovana s c. kr. avstr. drž. orlom, z zlatimi in srebrnimi razstavnimi svetinjami in z več nego 10.000 priznalnimi pismi, ki so mi došla iz celega sveta. Moja tvrdka je kot eksportna tvrdka v tej stroki brez samohvale največja in najstarejša in izvaža v vse dele sveta. **Ustanovljena le l. 1887. Ilustrovani cenik o urah, zlatnini in srebrnini se pošilja na zahtevo zastonj in franko** 1420 9—19

P. n.

Trgovina z biseri in zlatnino

gospoda

C. TAMBORNINO

Kongresni trg štev. 6

se vodi dalje na stari, solidni način.

190 10—5

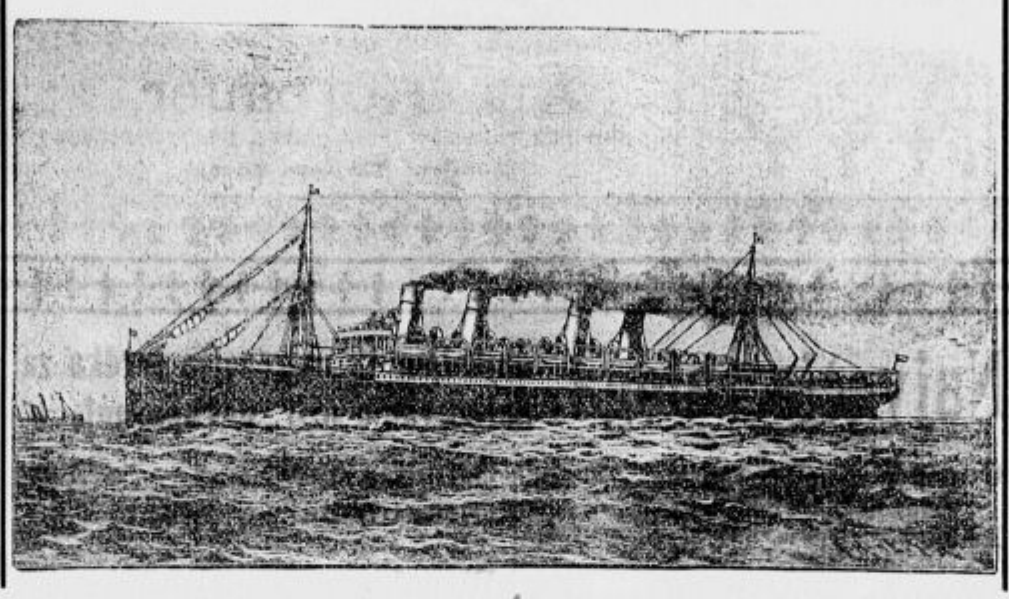

Največji, najhitrejši in najvarnejši brzoparniki, kakor: **„Kaiser Wilhelm II.", „Kronprinz Wilhelm", „Kaiser Wilhelm der Grosse",** ki vozijo

v Ameriko (Bremen-New-York).

Vozne liste za vse razrede in po amerikanskih železnicah prodaja po predpisanih in najnižjih cenah in da brezplačno poročila

Eduard Tavčar koncesijonirani **glavni** zastopnik za Kranjsko v **Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 35,** nasproti **stari „Tišlerjevi"** gostilni.

63 30—8

Domača umetalna steklarija

Avg. Agnola v Ljubljani, Dunajska cesta 9 poleg „Figovca"

se priporoča prečast. duhovščini in cerkvenim predstojništvom v naročila za izdelovanje

cerkvenih oken in vrat, vdelanih s katedralnim steklom ali s svinoem obrobljenim belim ali barvenim steklom,

s steklom z umetno slikarijo

strokovnjaško dobro, zajamčeno in trpežno izvršeno v lastni delavnici, od najpriprostejšega do najfinejšega

Okvirja tudi slike in podobe, prenavlja in popravlja stare predmete.

Št. 50/Z.

Spričalo,

s katerim podpisani potrjuje, da je velečislana **tvrdka za stavbeno in umetno steklarstvo AVGUST AGNOLA v Ljubljani,** v polnem in lepem soglasju z gotsko arhitekturo, izvršila prav pohvalno steklarska dela v novi župni in dekanijski cerkvi v Šmartnem pri Litiji.

Okenj 32, v raznovrstnih gotskih oblikah, slikanih umetno na steklo v okusnih okraskih strogo po gotskih pravilih, v barvah nežno-svitlih in ne vpijočih — svedoči jasno, da smo vdobili Slovenci v gosp. Avg. Agnola tudi v tej stroki spretnega, domačega umetnika, kateremu z mirno vestjo zaupamo slična dela.

V prepričanju po ostalih ofertah za to delo, se vestno zatrjuje, da so cene gosp. Avg. Agnola prav zmerne. Priporoča se kar najtopleje vsem, posebno pa onim cerkvenim predstojnikom, kateri razpolagajo sicer z malimi sredstvi, pa bi oskrbeli radi svojim cerkvam kaj lepega.

Župni urad v Šmartnem pri Litiji
dne 9. februvarija 1901.

Ivan Lavrenčič,
župnik in dekan.

Cene jako nizke.

Prevzema tudi vsa **stavbinska steklarska dela** ter priporoča svojo izborno zalogo vsakovrstnega **steklarskega blaga.** 927 52—26

---

42 59

Prva kranjska mizarska zadruga

v Šent Vidu nad Ljubljano

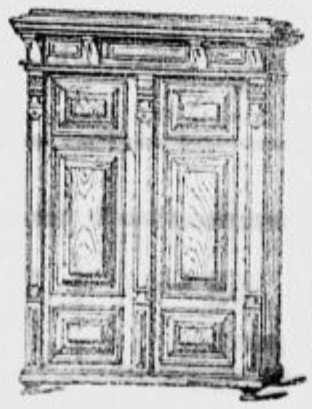

se priporoča sl. občinstvu v naročitev raznovrstne *temne in likane sobne oprave iz suhega lesa,* solidno izgotovljene, po lastnih in predloženih vzorcih.

Velika zaloga raznovrstne izdelane *oprave za salone, spalne in jedilne sobe* je na izbero cenjenim naročnikom v lastnem skladišču tik kolodvora v Vižmarjih. — V prav obilno naročitev se priporoča **Jos. Arhar,** načelnik.

Naznanilo.

Martin Lampert

v Ljubljani, Kolodvorske ulice 31

prodaja

trboveljskega premoga

na drobno in debelo; dalje dobro suha

bukova in mehka drva

po sežnjih (klaft.) ali tudi po cele vagone tudi; **rezana** in **sekana, trda** in **mehka drva** se dobé na zahtevo v vsaki množini.

Obenem tudi naznanjam slavnemu občinstvu, da sem v isti hiši **prevzel** najstarejšo firmo umrlega

Jurija Jankoviča

po domače **Habeta,** obstoječo že nad 80 let, znano po vsi Ljubljani in po deželi, namreč **prevažanje vsakovrstnega blaga s kolodvora na kolodvor,** kakor tudi pri **stavbah.** 1664 13—11

Prevzamem tudi selitve po najnižji ceni.

Se priporočam slavnemu občinstvu za mnogoštevilni obisk

Martin Lampert.

Velika zaloga čevljev

za gospode, dame, otroke, č. duhovnike in častnike.

Solidno blago.

Nizke cene.

Gamaše, galoše.

1335 52-20 **Zaloga obuval**

D. H. POLLAK & Co. Dunaj.

OGLAS!

NEW-YORK in LONDON

nista prizanašala niti evropski celini ter je velika tovarna srebrnine prisiljena, oddati vso svojo zalogo zgolj proti majhnemu plačilu delavnih moči. Pooblaščen sem izvršiti ta nalog. Pošiljam torej vsakomur sledeče predmete le proti temu, da se mi povrne

gld. 6·60 in sicer:

6 komadov najfinejših **namiznih nožev** s pristno angleško klinjo;
6 kom. amer. pat. **srebrnih vilic** iz enega komada.
6 kom. amer. pat. **srebrnih jedilnih žlic;**
12 kom. amer. pat. **srebrnih kavnih žlic;**
1 kom. amar. pat. **srebrna zajemalnica za juho;**
1 kom. amer. pat. **srebrna zajemalnica za mleko;**
6 kom. ang. **Viktoria čašič za podklado;**
2 kom. efektnih **namiznih svečnikov;**
1 kom. **cedilnik za čaj;**
1 kom. najfin. **sipalnice za sladkor.**

42 komadov skupaj samo **gld. 6·60.**

Vseh teh 42 predmetov je poprej stalo gld. 40 ter jih je moči sedaj dobiti po tej minimalni ceni **gld. 6·60.** Američansko pat. srebro je znano, je skozi in skozi bela kovina, ki obdrži bojo srebra 24 let, za kar se garantuje. V najboljši dokaz, da leta inserat ne temelji na **nikakršni slepariji,** zavezujem se s tem javno, vsakemu, kateremu ne bi bilo blago všeč, povrniti brez zadrška znesek in naj nikdor ne zamudi ugodne prilike, da si omisli to krasno garnituro, ki je posebno prikladna kot prekrasno

ženitovansko in priložnostno darilo

kakor tudi za vsako boljše gospodarstvo.

Dobiva se edino le v 1428 18

A. HIRSCHBERG-a

eksportni hiši američanskega pat. srebrnega blaga

na Dunaji II., Rembrandtstr. 19 S. L. Telefon 14597.

Pošilja se v provincijo proti povzetju, ali če se znesek naprej vpošlje.

Čistilni prašek za njo 10 kr.

Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko (zdrava kovina).

Izvleček iz pohvalnih pisem.

Bil sem s pošiljatvijo krasne garniture jako zadovoljen. Ljubljana.

Oton Bartusch, c. in kr. stotnik v 27. pešpolku.

S pat. srebrno garnituro sem jako zadovoljen. Tomaž Rožanc, dekan v Mariboru.

Ker je vaša garnitura v gospodinjstvu jako koristna, prosim, da mi pošljete še jedno.

Št. Pavel pri Preboldu.

Kamilo Böhm, okrožni in tovarniški avnikzdr

Angeljnovo milo
Marzeljsko (belo) milo

z znamko **S**

449 104—100

sta najbolj koristni
Štedilni mili
za hišno rabo.
Dobivate jih po specerijskih štacunah!

Pavel Seemann
izdelovatelj mila
in čebelno-voščenih sveč
v Ljubljani.

Pri nakupovanju
sukненega in manufakturnega blaga
se opozarja na tvrdko

HUGO IHL

v Ljubljani
Špitalske ulice štev. 4.
196 52—5
Velika zaloga
suknenih ostankov.

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno
blago za bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluviale, dalmatike, velume, albe, koretelje, prte itd.
sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema tudi **vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popravila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni bandera in vso drugo obleko.**
Prečastite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih ozirati na domačo tvrdko ter ne uvažujejo tujih tvrdk, društev in potujočih agentov.
Zagotavljaje hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.
Najodličnejšim spoštovanjam se priporoča 780 52-39

Ana Hofbauer,
imejiteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode
v Ljubljani, Wolfove ulice 4.

Varstvena znamka: **Sidro.**
LINIMENT. CAPSICI Comp.
Iz lekarne Richterjeve v Pragi.
priznano **izvrstno bolečine olajšujoče mazilo** je dobiti steklenica po K —·80, K 1·40 in K 2·— v vseh lekarnah. Zahteva naj se to
sploh priljubljeno domače zdravilo
vedno le v **izvirnih steklenicah** z našo varstveno znamko **„sidro“** iz **Richterjeve** lekarne ter sprejme iz previdnosti le v steklenicah s to varstveno znamko kot **pristni izdelek.**
Richterjeva lekarna pri zlatem levu
v **Pragi**, Elisabethstrasse 5.
1343 34—25

Umetnijski zavod za slikanje na steklo
B. ŠKARDA v Brnu.
Izdeluje zlasti: cerkvena okna različne izvršitve.
Cenik in strokovni svèt brezplačno.
Osemkrat odlikovan s prvimi darili.

Fino, dobro in poceni jesti in piti se more edinole pri
Rasberger-ju,
restavracija pri belem konjičku
Wolfove ulice št. 12, (Auer-jeva pivarna.)
Najfinejši golaž za zajtrek samo 6 krajcarjev
Sredina mesta.
261 10—5

Gospodične
katere se želijo izobraziti
v šivanju
za domačo porabo in v
krojnem risanju
po najnovejšem sistemu
sprejema
FR. JESIH
Ljubljana, Stari trg št. 17.
245 10—7

Največja zaloga, najboljša in najcenejša tvrdka za naročevanje ozir. nakupovanje

Copičev za pleskarje, sobne slikarje, zidarje in mizarje.
Lákov, pristnih angleških, za vozove.
Emajlne prevlake, pristne, v posodicah po 1/8, 1/4, 1/2 in 1 kg.
Jantarjeve glazure za pôde. Edino tip žno in najlepše mazilo za trde in mehke pôde.
Voščila, štedilnega, brezbarvnega in barvastega za pôde; najcenejše in najboljše.
Rapidola, pripravnega za vsakovrstne prevlake.
Brunolina za barvanje naravnega lesa in pohištva. 288 50—4

Oljnatih barv, priznano najboljših
Oljnatih barv v tubah, g. dr. Schö feida.
Firneža, prirejenega iz lanenega olja, pristnega, kranjskega.
Steklarskega kleja, pristnega, zajamčeno trpežnega.
Gipsa, alabasterskega in štukaturnega.
Karbolineja, najboljšega.
Fasadnih barv za apno.
Barv, suhih, kemičnih, pristenih in rudninskih.
Kleja za mizarje in sobne slikarje.
Vzorcev za slikarje, najnovejših.

Ustanovljeno l. 1832. **Adolf Hauptmann** Ustanovljeno l. 1832.

I. kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja
v Ljubljani.

Dober, masten
sir
razpošilja
„Kmetijsko društvo v Dobrépoljah“
v celih hlebih v teži od 20 do 30 kg, pa tudi v manjših zavojih in sicer dotlej, dokler je kaj zaloge. 293 6—3

Stanje vlog 31. dec. 1902: čez 9 milijonov kron.

Najboljša in najsigurnejša „ prilika za štedenje! „

Denarni promet v letu 1902: čez 32 milijonov kron.

Preje: Gradišče št. 1,

LJUDSKA POSOJILNICA

sedaj: Kongresni trg št. 2, I. nadstropje

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po 4 1/2 % brez kakega odbitka, tako, da sprejme vložnik od vsacih vloženih 100 K čistih 4 K 50 h na leto.

Stanje vlog 31. decembra 1902: 9,501.351 K 52 h. Denarni promet v l. 1902: 32,596.882 K 65 h.

HRANILNE KNJIŽICE se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo. — Za nalaganje po pošti so poštno-hranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dné 1. januarija 1903.

Dr. Ivan Šusteršič, predsednik.
51 D 14—4

Josip Šiška, knezoškofijski kancelar, podpredsednik.

Odborniki:

Anton Belec, posestnik, podjetnik in trgovec v Št. Vidu nad Ljubljano. — **Josip Jarc,** veleposestnik v Medvodah. — **Dr. Andrej Karlin,** stolni kanonik v Ljubljani. — **Karol Kauschegg,** veleposestnik v Ljubljani. — **Matija Kolar,** župnik pri D. M. v Polju. — **Ivan Kregar,** svet. trg. in obrt. zbornice v Ljubljani. — **Frančišek Leskovic,** zasebnik in blagajnik „Ljud. pos.“ — **Karol Pollak,** tovarnar in posest. v Ljubljani. — **Gregor Slibar** župnik na Rudniku — **Dr. Aleš Ušeničnik,** profesor bogoslovja v Ljubljani.

Nakup in prodaja vsakovrstnih **državnih papirjev, srečk, denarjev** itd. **Zavarovanja** za zgube pri **žrebanjih,** pri izžrebanju najmanjšega dobitka — **Promese** za vsako žrebanje. **Kulantna izvršitev naročil na borzi.**

Menjarična delniška družba
„MERCUR“
I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh **gospodarskih** in **finančnih stvareh,** potem o kurznih vrednostih vseh **špekulacijskih vrednostnih papirjev** in **vestni nasvèti** za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti **naloženih glavnic.** 134 302

Izdajatelj in odgovorni urednik: Dr. Ignacij Žitnik.

Tisk »Katoliške Tiskarne« v Ljubljani.